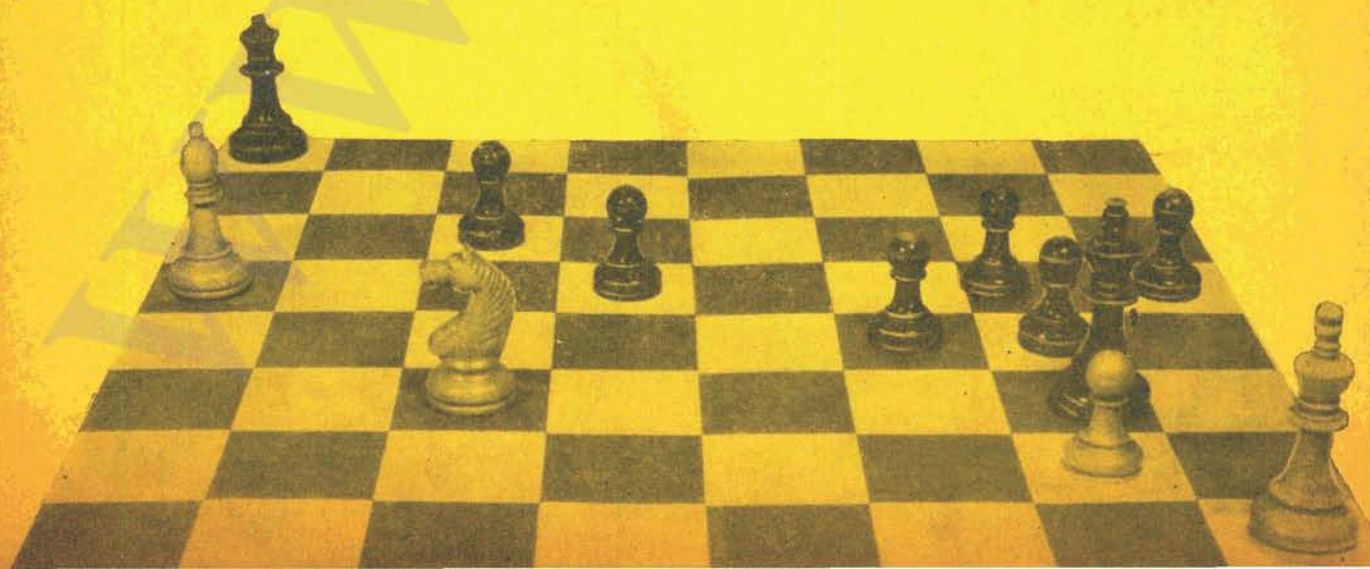
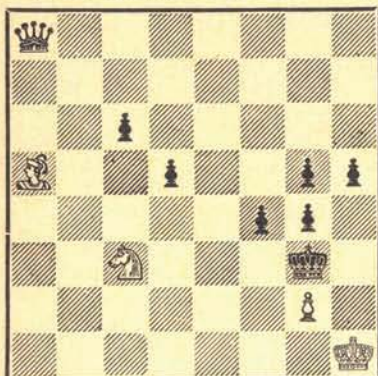

3 1966

Revista
de
SAH

F. Lazard
Memorialul „V. de Barbieri” 1947

Remiză

La prima vedere, disproporția între forțele albe și negre lasă impresia că acestea din urmă trebuie să câștige, cu toată rezistența pe care o mai poate opune încă adversarului. Soluția de mare efect face din această lucrare o realizare într-adevăr remarcabilă: 1.Ce4+ Rh4 2.Cg3!! Df8 3.Ne1 f:g3 4.Nf2! d4 5.N:d4 c5 6.N:c5 Df1+ 7.Ng1 Df2! 8.N:f2 g:f2 9.g3+ R:g3 (h3) pat.

Foto copertă: ST. CIOTLOS

Inaintea meciului pentru campionatul lumii

Note teoretice

O variantă des jucată din Apărarea siciliană

Partide și finaluri

Partida marilor maeștri

Campionatul României 1965

Beverwijk 1966

Hastings 1966

De la alte concursuri

Finaluri instructive

Aprecieri asupra finalurilor jucate în meciurile претен-
denților

Activitatea șahistă în țară

Turneul feminin din București

Campionatul orașului Ploiești

Șahul prin corespondență

Știri, rezultate

Concursurile cu deschideri obligatorii

Studii și probleme

Seleționări

Campionatul republican de compoziție

Concursurile sintetice

Combinații, partide scurte

pag.

33

34

35

36

37

40

41

44

45

45

46

47

48

Cop. III

„ III

„ IV

Din toată lumea

CAMPIONATE NAȚIONALE...

R. S. CEHOSLOVACĂ

Noul campion al R. S. Cehoslovace este ing. Josef Augustin, un maestru tânăr, mai puțin cunoscut în arena internațională. El a dominat întrecerea de la un capăt la altul și a încheiat turneul fără să fi suferit vreo înfrângere, acumulând 12½ puncte. În clasament urmează: Nowak 11½, Pithart, Maršalek, Smejkal 10½, Alster 10, Janata, Seifert, Fichtl 9½, Vesely 8½, Petraș 7½, Machacek, Blatny 7, Hora, Florian 6½, Cibulka 6, Jankovec 5½, Opocensky 4½ puncte.

La această ediție a campionatului cehoslovac nu au luat parte marii maeștri Filip, Pachman și Hort.

R. D. GERMANĂ

Disputată în absența lui Uhlmann și Pietzsch, întrecerea celor mai valoroși șahiști germani s-a încheiat cu victoria meritată a maestrului Lothar Zinn, care reîntră astfel din nou în posesia titlului. Noul campion a mai realizat această performanță în anul 1961, întrecând de puțin atunci pe Uhlmann. Cu toate că a depășit numai cu o jumătate de punct pe următorul clasat, Zinn a condus în permanență clasa-

mentul încă de la primele runde, jucând cu calm și siguranță remarcabile.

Surprinzător, maeștri experimentați ca Malich și Liebert au avut o comportare modestă.

Iată clasamentul final: L. Zinn 11½ puncte, W. Gölz 11, A. Hennings, D. Neukirch 10, G. Möhring, H. Liebert, B. Malich 10, J. Franz, B. Starck 8½, M. Schöneberg, M. Bönisch 7, D. Brüntrup 6½, H. Brameyer 6, W. Nerenz, A. Csulits 5½, K. Litkiewicz, P. Hesse 4.

În campionatul feminin, lupta pentru titlu s-a dat între maestrele Irene Winter și Gabriele Just. La încheierea turneului ambele au realizat câte 8½ puncte, urmînd ca un meci de baraj să hotărască soarta titlului.

R. S. F. IUGOSLAVIA

Marele maestru Sviatozar Gligorici se pare că se află anul acesta într-o formă sportivă de zile mari. După comportarea valoroasă în turneul internațional de la Copenhaga, a luat din nou parte la întrecerea celor mai tari șahiști iugoslavi, reușind să câștige titlul de campion al țării sale. Este pentru a 9-a oară cînd Gligorici realizează această performanță.

Lupta pentru primul loc a fost pasionantă. Cu trei runde înainte de încheierea campionatului, Gligorici se afla în urma marilor maeștri Parma și Ivkov. Dar în partidele pe care le mai avea de jucat, noul campion a obținut trei victorii consecutive și a spulberat speranțele celorlalți candidați la primul loc.

Clasamentul final arată astfel: Gligorici 12 puncte, Ivkov, Parma 11½, Bertok, Velimirovici 10½, Bradvarevici, Matulovici 10, Cirici, Minici 9½, Matanovici 9, Raikovici 8½, Bogdanovici, Knezevici, Marici, Zebalo 8, Sofrevski 7½, Bulovici, Nicolici 7, Cucici 5 pc.

S. U. A.

Disputat la New York, campionatul S.U.A. a fost cîștigat iarăși de Robert Fischer. Anul acesta, victoria sa nu a mai fost la fel de ușoară ca la ediția anterioară a campionatului, deși a întrecut cu un punct întreg pe următorii clasați. Printre altele trebuie remarcată înfrîngerea suferită de Bobby în partida cu principalul său adversar în S.U.A., Samuel Reshevsky. Iată și clasamentul primilor trei clasați, care au obținut astfel și dreptul de a participa la viitorul turneu interzonal: Fischer 8½ (din 11 posibile), Reshevsky și R. Byrne 7½ puncte.

I. NEIȘTAD
maestru al sportului
din U.R.S.S.

Înainte meciului pentru campionatul lumii

Să-l cunoaștem mai bine pe Boris Spasski

Șahul poate fi jucat în mai multe feluri. Poți să lupți continuu pentru inițiativă, fără a te opri în fața pierderilor de material, sau, fără grabă, să-ți pregătești metodic acțiunile strategice. Fiecare maestru are propriul său stil, trăsăturile sale personale. Suporterilor șahiști le place însă, totdeauna, combinația, atacul cu sacrificii. Ei vor să vadă „luptă”, partide care se încheie cu mat pe tablă... Așa, însă, nu joacă, de obicei, marii maeștri. Și, excepție nu face nici actualul șalenger la titlul mondial, Boris Spasski.

Interesant de menționat, totuși, că Spasski, pe care actualmente lumea șahistă îl consideră prototipul jucătorului „rece”, pozițional, cu câțiva ani în urmă excela în maniera direct opusă, căutând să complice partida cu orice preț. De pildă, împreună cu Bronstein, Spasski era unul din ultimii adepți ai Gambitului regelui. Și, cum era și firesc, jocul de atunci al lui Spasski era pe gustul marelui public, la toate turneele Borea avea „galeria” lui.

Din păcate, aplauzele pe care le cucerea atunci tânărul mare maestru nu se traduceau în tot atâtea puncte pe tablele de clasament. Să spunem că, în momentele decisive, pe Spasski nu-l mai țineau nervii. Două adevărate tragedii și-au făcut loc, pe atunci, în cariera șahistă a actualului șalenger. În 1958, el pierde partida decisivă la Tal, în ultima rundă a campionatului U.R.S.S., iar un an mai târziu, în condiții similare, este învins „la potou” de Stein.

Din acel moment hotărîrea lui Boris Spasski era luată: mai bine rămîn fără aplauze, dar scap și de.. condoleanțe! Spasski își transformă radical stilul de joc. În loc de baionete — construcție solidă a poziției, în loc de sacrificii — manevre strategice lucide... Este interesant de reținut că din acea perioadă datează colaborarea fructuoasă a tânărului mare maestru cu încercatul teoretician I. Bondarevski. Roadele acestei preschimbări s-au vădit imediat. Lui Boris Spasski îi este dat să guste din satisfacțiile cele mai mari, în campionatul unional, ca și în spinosul drum al luptei pretenzenților.

— Ce va face Spasski cu Petrosian? Vor avea cel puțin 16 remize!.. — dă un sumbru pronostic unul din învinșii întrecerii pentru titlul suprem, Viktor Korcinoi.

Este, probabil, numai o remarcă malițioasă. Jocul lui Spasski n-a sărăcit, ci dimpotrivă a devenit multilateral. Keres, de pildă, este recunoscut ca un specialist al Partidei spaniole, el este autorul unor lucrări volu-

minoase asupra acestei materii. Dar în meciul cu Spasski, „eternul șalenger” s-a dovedit, jucînd deschiderea sa preferată, mereu în dezavantaj. Apoi, secretul succesului lui Spasski în meciul cu Tal se datorează acelei calități de luptător care era considerată, pînă de curînd, ca fiind „călcîiul lui Achile” în jocul lui Spasski: rezistența nervoasă. La scorul de 4-4 cînd toți așteptau ca Tal să forțeze, acesta suferă trei k.o-uri consecutive! Lupta era terminată... Spasski cîștigase la Tal o „bătălie a nervilor”.

Nu greșim dacă spunem că actualmente, campionul mondial și viitorul său adversar în meci sînt cei mai desăvîrșiți jucători de șah multilaterali. Iată de ce meciul Patrosian-Spasski, nici pe departe nu trebuie așteptat ca o luptă „plicticoasă”, ci ca o confruntare a doi corifei ai șahului ajunși la perfecțiunea mijloacelor.

Și la urmă, încă o calitate a șalengerului, care nu este și cea mai puțin importantă. După cum este cunoscut, marii șahiști au fost totdeauna posesorii unei sănătăți perfecte (excepție notorie — Tal...). Lupta șahistă la nivel superior cere un consum de energie căruia un organism fragil nu-i poate face față. Iar dacă am organiza un concurs de „poliatlon” sportiv între marii maeștri, prima șansă ar avea-o cu siguranță Boris Spasski. El a fost chiar un atlet de perspectivă, posesor al primei categorii în acest sport al celor puternici. Pe cînd era școlar, Spasski a fost de mai multe ori solicitat să se dedice exclusiv sportului pe stadion, în el întrezărindu-se reale calități de performer la săritura în înălțime. Borea a preferat însă lupta migăloasă a pieselor albe și negre...

Acesta este Boris Spasski, mai exact acel Boris Spasski pe care l-am cunoscut pînă acum... El poate deveni, miine, cu totul altul. Ca în vechiul dicton al soldatului ce poartă în raniță „bastonul de mareșal”, așa și șalengerul la titlul mondial poate să păstreze pentru lupta supremă multe „secrete” nebănuite.

— Adversarul cu care abia am terminat să joc, nu mai există!.. — declara marele maestru danez Larsen după încheierea meciului său pierdut la Tal. — Acum eu aș putea să-mi corectez greșelile și să-l bat pe Tal, dar „acel” Tal a dispărut, i-a luat locul un altul, mai lucid, care la rîndul său a învățat jocul partenerului...

Iată de ce la apropiatul meci pentru campionatul lumii nu va exista nici acest Spasski pe care-l cunoaștem, nici Tigran Petrosian cel din meciurile anterioare. Cu siguranță, ei ne rezervă multe surprize!

NOTE TEORETICE

V. CIOCILTEA
TR. STANCIU

Sistemul Najdorf din Apărarea siciliană

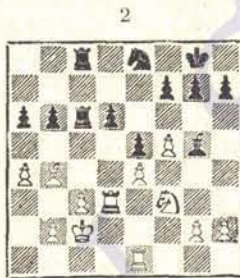
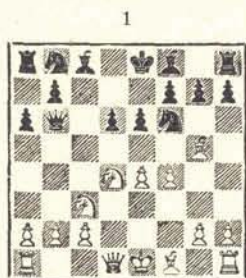
După binecunoscutele mutări de deschidere 1.e4 e5 2. Cf3 d6 3.d4 cxd4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 a6, cu 6.Ng5 începe unul dintre cele mai interesante sisteme de combatere a variantei Najdorf. După 6...c6 7.f4 printr-o altă continuare ce stău la dispoziția negrului, se poartă discuții de mulți ani în jurul mutării 7...Db6 care în majoritatea cazurilor duce la poziții complicate și de mare luptă, analiza lor constituind subiectul articolului nostru (Vezi diagrama 1).

După 7... Db6, al cărei scop — presiune asupra cîmpurilor centrale și atac pe „b2” — este evident, albul are la dispoziție două planuri corecte de joc: A) 8.Cb3 și B) 8.Dd2. Să le analizăm pe rînd.

A) 8.Cb3 este o continuare liniștită, care evită numeroasele complicații ce se ivesc după 8.Dd2 D:b2; practica dovedind-o pe deplin eficace. Albul obține în majoritatea cazurilor avantaje poziționale mici, dar durabile. În această poziție, cele mai indicate posibilități sînt: a) 8...De3+; b) 8...Cbd7; c) 8...Ne7.

a) 8...De3+ 9.De2 D:e2+ 10.N:e2 Pentru prima oară în practică, această variantă a fost întâlnită în partida Joppen-Bronstein, Belgrad 1954. După 10...Cbd7, s-a jucat: a1) 11.a4 Ne7 12.0-0-0 h6 13.Nh4 e5 14.f5 b6 15.Nf3?! (Rabar propune 15.Nc4 Nb7 16.N:f6 C:f6 17.Nd5 Tb8 17.h3, urmat de Thel cu mare avantaj) 15...Nb7 16.Thel g5! 17.f:g6 f:g6 18.Nf2 0-0 19.Ne3 Rg7 și negrul a obținut o poziție multumitoare, dacă nu chiar preferabilă. Joppen-Bronstein, Belgrad 1954: a2) 11.0-0-0 b6 12.f5 e5 13.Nc4 Nb7 14.Nd5 C:d5 15.C:d5 Te8 16.Thel N:d5 17.T:d5 Ne7 18.Nd2 0-0 19.Nb4 Cf6 20.Td3 Tf8 21.Cd2 Te6 22.a4 Tdc8 23.c8 Ce8 24.Re2 Ng5 25.Cf3, cu mare avantaj, Keres—van den Berg, München 1958. Vezi diagrama 2.

La turneul interzonal de la Stockholm 1962, în partida Stein—Gligorici, negrul a vrut să întărească varianta prin 10...C66 sperînd într-un joc cel puțin egal, dar după 11.Nf3 Nd7 12.0-0-0 Ne7 13.Ca4! 0-0-0 14.N:f6 g:f6 15.Cb6+ Rb8 16.C:d7+ T:d7 17.Nh5 Nd8 18.Th1, albul a obținut posibilități mai bune, suficiente pentru victorie.

Rezultatele practice ale acestei variante au dovedit cu prisosință posibilitățile negrului, cu condiția ca damele să fie păstrate pe tablă.

b) 8...Cbd7 9.Df3 Ne7 și acum: b1) 10.Nd5 h6 11.Nh4 g5 12.Nf2 Dc7 13.0-0-0?! (13.g3 cu avantaj) 13...g:f4 14.Rb1 Ce7 15.D:f4 Nd7 16.Ne2 h5 17.h3 0-0-0, cu joc egal Cioiciltea—lvkov, Belgrad 1962; b2) 10.g4?!; o mutare tăioasă, dar neindicată cu care albul nu obține nimic deosebit; 10...h6 11.N:f6 N:f6 12.h4? (12.0-0-0) — 12...De7 13.0-0-0 N:c3 14.b:c3 b6! 15.Dd3 Nb7 16.Ng2 0-0-0 17.D:d6 Cf6 18.D:c7+ R:c7 19.Cd2 Cg4, și în final negrul are șanse reale de câștig Boikovici—Gligorici, campionatul Iugoslaviei 1962. b3) 10.0-0-0 Dc7 11.g4 b5 12.N:f6 g:f6 13.a3 Tb8 14.Ne2 b4 15.a:b4 T:b4 16.Td4 T:d4 17.C:d4 Nb7 18.Td1 d5 19.c:d5 Cb6 20.De3 C:d5 și credem că poziția negrului este preferabilă, Baghirov—van den Berg, Beverwijk 1965.

Mai bine este 9...De7 și acum: 10.0-0-0 (Alte posibilități care merită atenție sînt: 10.Nd3 b5 11.0-0 Nb7 12.Tael Ne7 13.Rh1 h6 14.Nh4 g5 15.Ng3 g:f4 16.N:f4 Ce5 17.N:e5 d:e5 18.a4! b:a4 19.C:a4 Tg8 și acum cu 20.Ca6! albul ar fi obținut avantaj clar, Bobotov—Gligorici, Sarajevo 1962 sau 10.a4 b6 11.Nd3 Nb7 12.0-0-0 Ne7 13.Dh3 e5 14.Tael 0-0 15.Rh1 Tfe8 16.Cd2 Cf8 17.Nc4 e:f4 18.N:f4 Cg6 19.Ng5 cu avantaj Stein—Parma, meci U.R.S.S.—Iugoslavia 1962) 10...b5 11.a3 Nb7 12.NN:f6! (Slab este aici 12.g4? Tael 13.Td2 d5 14.N:f6 C:f6 15.g5 C:e4 16.C:e4 d:e4 17.De3 Nd6! și negrul a câștigat repede, I. Szabo—Stein, Hamburg 1965) 12...C:f6 13.f5! și acum:

1) 13...e5?! 14.g4! h6 15.h4 Db6! 16.Ne2 Ne7 17.g5 Cd7 18.f6! g:f6 19.g:h6 T:h6 20.Nh3 cu avantaj, Cioiciltea—Najdorf, Havana 1962.

2) 13...e:f5?! 14.D:f5 Ne7 15.Cd5 C:d5 16.e:d5 Nf6 17.Nd3 Ne5 și acum cu 18.De4! — cum propune dr. Euwe — în loc de 18.h4?! albul ar fi obținut o poziție superioară, Cioiciltea — Tringov, Sofia 1962.

c) 8...Ne7 4.Df3 Dc7 10.a4 Cbd7 11.Nd3 h6 12.Dh3 Tg8 și acum:

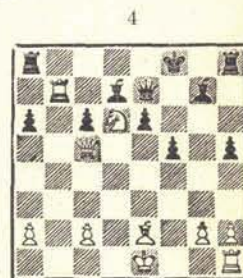
c1) 13.N:f6! N:f6 14.0-0 Ce5 15.Tael N:c3 16.b:c3 Nd7 17.e5 0-0-0 18.De3 Ca4 19.e4 cu avantaj, Ghispilis—Minici, meci U.R.S.S.—Iugoslavia 1962;

c2) 13.Nh4? g5! 14.f:g5 h:g5 15.Nf2 g4 16.De3 Ce5 17.Nh4 Cd5! cu avantaj, Kuprianov—Matanovici, campionatul Iugoslaviei 1962.

Jucătorii de inițiativă, amatori de poziții pe — „muchie de cuțit” desigur nu se mulțumesc cu pozițiile ce survin după 8.Cb3 și acceptă pozițiile complicate la care se ajunge după:

B) 8.Dd2 D:b2 (Negrul trebuie să accepte acest sacrificiu, pentru că altfel albul dezvoltându-se cu 9.0-0-0 mutarea 7...Db6, devine inutilă, ba chiar greșită) 9.Tb1 (Nu duce la vreun avantaj 9.Cb3, pentru că după 9...Da3 — se amenință 10.a3 și 11.Ta2 — 10.Td1 Ce6 11.Ne2 Ne7 12.0-0 h6 13.Nh4 Db4 14.Dd3 g5 15.Ng3 g:f4 16.N:f4 Ce5 17.N:e5 d:e5 18.Rh1 Tg8, negrul cu un pion în plus nu stă rău, Vaisman—Moisini, campionatul României 1965) 9...Da3.

Aceasta este poziția cheie a întregii variante, care a dat naștere la numeroase discuții teoretice în ultimii ani. Desigur, discuțiile se vor mai purta și în viitor, pentru că resursele numeroaselor poziții ce rezultă nu sînt încă apreciate. Vezi diagrama 3.

Aici stau la dispoziția albului continuările:

a) 10.f5 (O idee mai rar întâlnită în practică și care, tocmai din acest motiv, avînd un cîmp deschis de cercetare, merită mai multă atenție) 10...Cc6 (După 10...e5 11.N:f6 g:f6 12.Cd5! sau 10...Ne7 11.f:c6 f:c6 12.Nc4 e5 13.Cf5, albul obține o poziție clar superioară) 11.f:c6 f:c6 12.Cc6 b:c6 13.e5?! (Poate mai indicat este aici 13.N:f6; după 13...g:f6 14.Ne2 Da5 15.0-0 Ne7 16.Tf3 0-0 17.Dh6 Rh8 18.Th3 Tf7 19.Dg6! albul a câștigat destul de repede, Hennings—Kavalek, campionatul mondial studentesc, Sinaia 1965) 13...d:e5?! (În orice caz, mai bine este 13...Cd5 după care poate urma, 44.Ce4 d:e5, cu amenințarea Nb4 sau 14.C:d5 c:d5 15.Ne2 d:e5 17.Tf1 a5 și dr. Euwe, arată că, în ambele poziții, albul nu are compensație suficientă pentru pionul sacrificat) 14.N:f6 g:f6 15.Ce4! Ne7 (Pachman propune aici 15...De7! — semnul exclamării îi aparține — 16.Ne2 h5! după care dă în continuare variantele: 17.0-0 f5 18.Cg3 De5+ 19.Rh1 Nh6 20.Nh5+ Re7, cu avantaj sau 17.De3 Nd7 18.Tb7 f5! 19.Cg3 De5! 20.N:h5+ Rd8. La această poziție Pachman adaugă: „Și nu se vede cum albul își mai poate întări atacul”. Cu toate acestea, sîntem de părere că analizele nu sînt intrinsecut corecte. În varianta 17.De3 Nd7 19.Tb7 f5 albul nu trebuie să joace 19.Cg3?! ci 19.D:e5! Ng7 20.Cd6+ Rf8 și după 21.De5, urmat de 22.0-0, posibilitățile de apărare ale negrului, chiar dacă eventual există sînt foarte dificile. Vezi diagrama 4) 16.Ne2 0-0 și acum:

a1) 17.Tb3 Da4 18.c4! Rh8 19.0-0 Ta7 20.Dh6 f5? — mai bine 20...Da5 21.Tg3, albul câștigînd repede, Ghispilis—Korcinov, campionatul U.R.S.S. 1963.

a2) 17.0-0 f5 18.Tb3 Da4 19.c4! e5 20.Tg3+ Rh8 și acum albul câștigă imediat cu 21.De3 sau 21.Db2, în loc de 21.Dh6, care de asemenea câștigă, Hartson—Gligorici, Hastings 1966.

b) 10.N:f6 g:f6 11.Ne2 (Greșit este 11.f5, din cauza 11...Nh6! 12.d:h6 D:c3+ 13.Dd2 D:d2+ 14.R:d2 Re7 cu mare avantaj pentru negru, Bannik—Tolus, al 24-lea campionat al U.R.S.S.) și acum:

b1) 11...Ng7! (Mutarea lui Bronstein, considerată pe drept cuvînt, cea mai bună continuare a negrului) 12.0-0 (Practica a mai relevat și alte continuări ca de exemplu 12.f5 0-0 — sau 12...Ce6 13.Cc6 b:c6 și acum 14.Tb3! în loc de 14.0-0?! urmat de 14...De5 15.Ca4 Kconci—Najdorf, Varna 1962 — 13.Tb3 Da5 14.0-0 Ce6 15.Cc6 b:c6 16.D:d6 e:f5 17.Nc4 f4 18.D'e6 Ta7 19.Cd5 Ne6 20.Rh1, Stein—Bronstein, campionatul U.R.S.S. 1962 — în ambele cazuri cu avataj pentru alb; sau 12.Tb3 Da5 13.f5 0-0 — 13...De5 14.Cf3 Da5 15.Cd4 De5 remiză, Kot—Stein, Erevan 1962 — 14.0-0 Ce6 15.Cc6 b:c6 16.D:d6 e:f5 17.D:c6 Ne6 18.Cd5 f:e4 19.c4 Dd2 20.Ce7+ Rh8 21.D:c4 f5 22.Dd3 Ta8 23.Cd5 D:a2 24.Ta3 Db2 25.T:a6 Nd5 26.c:d5 Dd4, remiză, Zaitsev—Krogus, campionatul U.R.S.S. 1962) 12...f5 (Ideea negrului este de a-și creea cu această mutare posibilitatea 13...Ce6, câștigînd un tempo necesar și împiedicînd 13.e:f5 13.Td1 Ce6 14.C:c6 N:c3 (14...b:c6?! este considerat mai slab, pentru că după 15.Tb3 De5+ 16.Rh1 0-0 17.Ca4! albul obține perspective evidente mai bune, Liliak—Belamarici campionatul pe echipe al Iugoslaviei 1962. În schimb, 17.D:d6 duce la un final egal după 17...D:d6 18.Td6 e5! 19.T:c6 — Matanovici propune 19.f:e5 — 19...e:f4 20.Cd5, Matanovici—Bronstein, Beverwijk 1963) 15.De3 b:c6 16.Tb3 De5 17.D:c5 d:c5 18.T:c3 f:e4 19.T:c5 Nd7 20.Te5 f5 21.g4! Tg8 22.Rf2 și cu toate că are un pion în minus, finalul este avantajos albului, Parma—Fischer, Havana 1965.

(Urmare în numărul viitor)

PARTIDE și FINALURI

DIN PARTIDELE MARILOR MAESTRI

În ajunul meciului cu Spasski s-a discutat mult despre forma lui Petrosian, părerile fiind destul de mult influențate de cele două înfringeri suferite de campionul mondial în fața lui Korcinoi, în meciul Leningrad—Moscova. În plus, la Erevan numai jocul II—III... Rejucind această partidă se poate constata însă că Petrosian a rămas consecvent stilului său, cu o nuanță de agresivitate în plus. Jocul pasiv al lui Filip în deschidere a fost „sanționat” cu o precizie exemplară, iar inițiativa obținută a fost transformată într-un atac la rege impecabil, încheiat cu un sacrificiu de damă. O partidă modernă, plină de învățăminte.

72. INDIANA REGELUI

M. Filip

T. Petrosian

Erevan, 1965

1. d2—d4 g7—g6
2. g2—g3

În ultimul timp așa numita apărare Robatsch (1...g6), care de fapt nu constituie decât o variantă a apărării iugoslave (sau Pirc-Ufimțev) caracterizată prin întârzierea de către negru a dezvoltării calului g8, ca și a efectuării mutării d7—d6, este din ce în ce mai mult jucată în concursuri. Explicația intrării în modă a acestui sistem care pînă nu de mult nici nu era analizat de manualele teoretice, sau i se acordau cîteva rînduri sub titlul moștenit de la Greco și Polerio : „Fianchetto del Re” o găsim în tendința din ce în ce mai marcată de a juca la cîștig cu negrul. Alegînd un sistem încă insuficient analizat și care în general este foarte greu de fixat în cadrul rigid al teoriei din cauza extrem de numeroaselor posibilități de intervenție a mutărilor sau de trecere în diferite deschideri cunoscute, negrul are posibilitatea de a împune adversarului terenul de luptă, de a-l obliga la o anumită desfășurare strategică a partidei.

Într-adevăr, dacă albul vrea să combată principial schema de dezvoltare a negrului el nu are altă cale decît să ocupe centrul și bazuindu-se pe superioritatea de spațiu să organizeze un atac pe flancul regelui. Încercările făcute pînă acum au arătat însă că lucrul acesta nu este atît de ușor de realizat. Negrul are la rîndul lui resurse eficiente ; el poate ataca centrul alb (cu c7—c5) și în același timp poate acționa energic pe flancul damei. În plus, nu trebuie uitat că atacul alb în centru și pe flancul regelui nu poate fi efectuat decît prin înaintarea pionilor, ceea ce duce inevitabil la slăbiciuni strategice. Dacă atacul nu reușește — negrul cîștigă.

Ținînd seama, probabil, de aceste considerente și avînd în vedere și adversarul, marele maestru Filip face chiar de la a doua mutare o greșală psihologică : el evită lupta principială (nejuicînd 2.e4) și alege o schemă de dezvoltare modestă, renunțînd la orice velleitate de a obține avantaj din deschidere. Cum se întîmplă de obicei în astfel de cazuri, negrul a ales s hema de dezvoltare cea mai convenabilă și treptat a luat conducerea partidei.

2. . . . Nf8—g7
3. Nf1—g2 c7—c5
4. c2—c3 d8—c7
5. Cg1—f3 Cg8—f6
6. 0—0 0—0
7. b2—b3 d7—d6
8. Nc1—b2 Cb8—c6
9. c3—c4 e6—e5

Desfășurarea deschiderii arată clar consecvența negrului și nesiguranța albului. În timp ce negrul a adoptat la început formația clasică a dragonului, albul a pierdut un tempo (c2—c3—c4) și

acum este pus în fața situației de a accepta intrarea într-o formație caracteristică de indiană Benoni într-o formă mai puțin favorabilă.

10. d4—d5 Cc6—a5
11. Cf3—e1

Încep să apară și amenințări tactice : la 11.Cc3 ar fi putut urma 11...e4 12.Cg5 e3 13.f:e3 Cg4.

11. . . . Ta8—b8
12. Ce1—c2

Albul continuă tactica pasivă. Singura cale de a combate inițiativa crescînd a negrului constă în organizarea unei acțiuni asupra bastionului e5 prin e2—e3 și f2—f4.

12. . . . Nc8—d7
13. Cb1—d2 Cf6—h5

Este interesant că după ce a făcut pregătirile necesare pentru înaintarea b7—b5, Petrosian mută centrul de greutate al luptei pe flancul regelui. Ca titlu de curiozitate, poziția prezintă unul din cazurile în care caii negri aflați pe marginea tablei sînt mult mai activi decît caii albi mai apropiați de centru.

14. e2—e4 Ng7—h6
15. Tf1—e1 Tb8—e8
16. Ce2—e3 b7—b6
17. Nb2—c3 Ch5—g7
18. Dd1—e2 f7—f5
19. e4:f5 g6:f5
20. Cd2—f1 Ca5—b7
21. g3—g4 ?

Cu scopul de a obține controlul asupra punctului e4, dar mutarea are defectul de a slăbi flancul regelui. Dealtfel, așa cum se va vedea în continuare, albul nu ajunge să se folosească efectiv de cîmpul e4, în timp ce negrul va organiza după toate regulile atacul.

21. . . . Nh6:e3
22. Cf1:e3 f5:g4
23. Ce3:g4 Dc7—d8
24. f2—f3 Cg7—h5
25. Nc3—d2 Ch5—f4
26. Nd2:f4 Tf8:f4
27. Cg4—f2 Dd8—h4
28. Cf2—e4

În sfîrșit, calul alb a ajuns la e4, dar nu pentru multă vreme : amenințările pe coloana „g” îl silesc să părăsească această poziție dominantă.

28. . . . Rg8—h8
29. Ce4—g3 Cb7—d8

Toate rezervele sînt aduse pe teatrul principal de operațiuni.

30. De2—f2 Dh4—h6

După 10...Ca5

După 13...Ch5

După 18...f5

După 21.g4

După 28.Ce4

După 34...
D:h2+!

Evită schimbul damelor care se amenința prin Ce2.

31. Te1—e4 Cd8—f7
32. Rg1—h1

După 32.T:f4 e:f4 33.Ce4 Ce5 se ajunge la o poziție foarte proastă pentru alb. Calul său poate fi schimbat (prin Nf3) în timp ce calul negru este „veșnic” și evident superior nebulului alb de la g2. În plus negrul ar fi păstrat și atacul. Acum însă negrul evită schimbul și păcătește o combinație interesantă.

32. . . . Tf4—f6
33. Tal—g1 Cf7—g5
34. Te4—e3 Dh6:h2+!

După cum se vede, nici chiar superpoziționalul Petrosian nu rezistă tentației unui sacrificiu spectaculos de damă... mai ales când poate calcula câștigul pînă la sfîrșit.

35. Rh1:h2 Tf6—h6+
36. Ng2—h3

Nu era mai bine nici 36.Ch5 T:h5+ 37.Rg3 din cauza 37...Tg8.

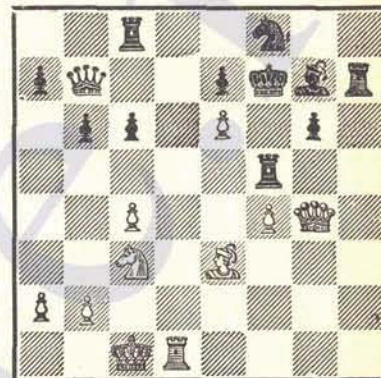
36. . . . Cg5:h3
37. Cg3—f5

Evident, după 37.Rg2 C:f2 38.R:f2 fi-natul este pierdut de alb. Filip preferă un sfîrșit mai rapid.

37. . . . Nd7:f5
38. Df2—f1 Ch3—f4+
39. Rh2—g3 Te8—g8+
40. Rg3—f2 Cf4—h3+
Albul cedează

(S. Samarian)

cul se desfășoară parcă de la sine. Nu mergea 23...Ce6, din cauza 24.Tg1 după care poate urma: a) 24...Cf8 24.T:g7+ R:g7 26.D:f5 și albul câștigă; b) 24...Tf6 25.Ce4 Cf8 26.Cg5+ Rg8 27.T:g7+ R:g7 28.Th1 sau 28.Dh3 și negrul a intrat într-o rețea de mat (vezi diagrama).

23...Rg8 24.T:g7+! R:g7 25.Nd4+ Tf6 (La 25...Rg8 urmează 26.Th1 Ch7 27.D:g6+) 26.Ce4 Da6 (sau 26...c5 27.N:f6+ e:f6 28.Cd6) 27.b3 Te8 28. Dh4 C:e6 29.D:f6+ și în fața matului imparable negrul a cedat.

Comentarii de V. Ciociltea

Campionatul României, 1965

73. PARTIDA SPANIOLA

V. Ciociltea

V. Georgescu

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.d3 d6 6.c3 (O variantă foarte veche, readusă în practică de R. Fischer, la Havana 1965) 6...Ne7 (Indicat cred că este aici 6...g6 și dacă eventual albul continuă cu 7.Cbd2, atunci după 7...Ng7 8.Cf1 h6 9.h3 0—0 10.Cg3 b5, negrul nu are nici o problemă dificilă de rezolvat, cel puțin în deschidere, obținând cu ușurință egalitatea, Smislov-Ciociltea, Havana 1965) 7.Cbd2 0—0 8.Cf1 b5 9.Nb3 h6! ? (Alte căi sînt: a) 9...d5 10.De2 d:e4 11.d:e4 Ne6? ! 12.N:e6 f:e6 13.Cg3 Dd7? ! — 13...Nd6! — 14.0—0 Tad8 15.a4! Fischer—Smislov, Havana 1965; b) 9...Ne6? ! 10. N:e6 f:e6 11.Cg3 De8 12.Cg5 Cd8 13. Db3 d5 14.a4 c6 15.Cf3 Nd6 16.0—0 Cd7 17.Dc2 Cf7 18.Te1 De7 19.De2 Df6 20.Ne3 g6 21.d4 h5 22.h4 e:d4 și acum în loc de 23.c:d4, după care albul a stat doar ceva mai bine, trebuia 23. N:d4! e5 24.Ne3 cu mare avantaj pozițional, Ciociltea—Nacht, București 1965) 10.Cg3 Te8 11.0—0 d5 12.De2 Ne6? ! (Negrul sacrifică un pion, dar inițiativa la care speră este numai aparentă) 13.e:d5 Ne5 14.C:e5 C:e5 15.D:e5 Nd6 (Mai bine negrul ar fi

renunțat la inițiativa de moment și ar fi continuat cu 15...N:b3 16.a:b3 D:d3) 16.Df5 Te5 17.Dh3 Nc6 18.d4 Nd7 19.

Dh4 Te8 (Nu mergea 19...g5 din cauza 20.D:h6 și la 20...Cg4 21.Dg6+) 20. Ch5 Cg4 21.D:d8 Ta:d8 22.h3 Cf6 (La 22...Ch2 23.Td1 urmat de 24.Cg3) 23. C:f6+ g:f6 24.N:h6 (Desigur cu doi pioni în plus, albul are o poziție câștigată și în restul partidei se pune numai problema simplificării și realizării acestui avantaj material).

24...Rh7 25.Ne3 Tg8 26.Rh1 Tg7 27.f4 Tdg8 28.g4 f5 29.g5 Rg6 30.Rg2 Th7 31.Tf3 Nc6 32.d5 Nb7 33.a4 c6 34.a:b5 a:b5 35.Td1 Td8 36.Nb6 Td7 37.Rg3 c5 38.c4 f6 39.g:f6 b:c4 40.N:c4 R:f6 41. Te1 Tdg7+ 42.Rf2 Nc8 43.Nd8+ Rg6 44.Ng5 Th8 45.Tb3 Nc7 46.d6! Na5 47. Te7 Nb4 48.Tg3 Te7 49.N:e7+ Rh6 50.Ng8! c4 51.Nf8+ Rh5 52.Nf7+ și negrul a cedat.

74. APĂRAREA SICILIANĂ

V. Ciociltea

I. Szabó

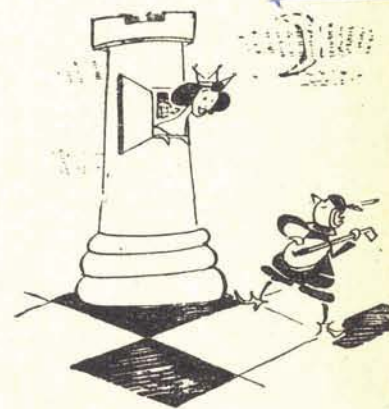
1.e4 c5 2.f4 Cc6 (În așa numitul sistem Larsen, pe care l-a adoptat albul, cred că merită atenție ideea ce începe cu 2...Cf6, de ex. 3.d3 d5! 4.e5 Cg8! 5.Cf3 Ng4, și negrul intră într-o poziție ale cărei motive strategice ne sînt cunoscute, Larsen-Tal, Amsterdam 1964) 3.Cf3 g6 (După 3...e6 4.Nb5 Cge7 se ajunge în sistemul Vinken, în care negrul nu stă mai slab) 4.Nb5 Ng7 5.N:c6 (sau 5.0—0 Cf6 6.N:c6 b:c6 7.e2 0—0 8.d3 d6 cu șanse de ambele părți, Larsen-Evans, Amsterdam 1964) 5...d:c6 ? (În orice caz trebuia 5...b:c6, cum s-a demonstrat de multe ori) 6.d3 Ch6 ?! 7.h3 f5 (Se amenință 8.g4 și la 8...f5 urma, 9.g:f5! g:f5 10.e5 cu avantaj clar) 8.e5 Cf7 9.De2 Ne6 10.Ne3 b6 11.c4! (Negrul a jucat imprecis în deschidere și începe să stea din ce în ce mai slab) 11...Dd7 12.Cc3 Db7 13.d4 c:d4 14.C:d4 Cd8 15.0—0 Te8 16.g4 (Regele negru întîrziat în centru va fi expus unui atac puternic) 16...Tf8 17.h4! f:g4 18.C:e6 C:e6 19. D:g4 Tf5 20.h5! Cf8 21.h:g6 h:g6 22. Th7! Rf7 (Desigur, nu 22...C:h7 după care albul decide repede partida în favoarea sa cu 23.D:g6+) 23.e6+ (O mutare indicată în astfel de poziții; ata-

75. PARTIDA SPANIOLA

V. Ciociltea

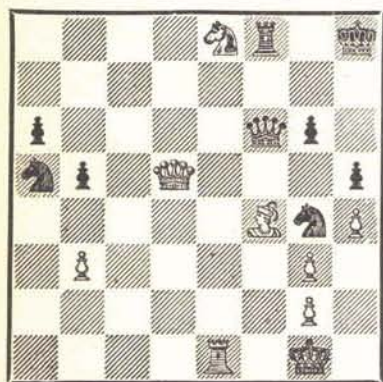
E. Nachit

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.d3 (O continuare veche reluată cu idei noi de Fischer în cunoscuta partidă câștigată la Smislov, Havana 1965, vezi Revista de Șah 11/1965).

5...d6 6.c3 Ne7 7.Cbd2 0—0 8.Cf1 b5 9.Nb3 Ne6! ? (O încercare de abatere de la căile obișnuite. Aci se joacă de obicei 9...d5 și după 10.De2 albul obține avantaj. Vezi partida 73) 10.N:e6 f:e6 11.Cg3 De8 12.Cg5 Cd8 13.Db3 d5 14.a4 c6 15.Cf3 Cf7 16.0—0 Cd7 17.d4 Nd6 18.Te1 De7 (Deși albul a obținut avantaj pozițional, resursele negrului nu sînt de neglijat) 19.Dc2 Df6 20.De2 g6 (Se amenința 21.Ch5 Dg6 22.Ch4 D:e4 23.D:e4 d:e4 24.T:e4, cu avantaj pentru alb) 21.Ne3 h5 22.h4 e:d4 (În fine, a sosit momentul deschiderii jocului în centru)

23.c:d4 (vezi comentariile la partida Ciociltea—Georgescu) N:g3 24.f:g3 d:e4 25.Cd2 Df5 26.Nf4 e5! 27.d:e5 Cf:e5 28.C:e4 (După 28.D:e4 D:e4! 27.T:e4 Cd3 și la 30.Td4 C7c5!) 28...Cg4 (Aici calul ocupă un cîmp foarte bun, de unde exercită amenințări neplăcute pentru alb pe diagonala a7—g1) 29. Td1 Cb6 (Mutarea tentantă 29...Cc5 nu era bună: 30.Cd6 Df6 31.Dc2! C:a4 32.D:c6 — Nu 32.T:e6 Cc5! — 32...D:b2 — la 32...C:b2 33.Dd5+ Rg7 34.Te6 etc. — 33.Dd5+ Rh8 34.Cf7+ etc) 30.a:b5 c:b5 31.Dd3 Cc4 32.Dd4 Tae8 33.b3 Ca5 34.Cd6 T:e1+ 35.T:e1 Df6 36. Dd5+ Rh8 37.Ce8? (O cursă răsturnată în mod interesant. Aici trebuia 37. Ce4 și poziția mai activă a pieselor albe ar fi compensată de forța calului din g4, precum și a majorității de pioni pe flancul damei. Vezi diagrama).

37...Db6+! 38.Ne3? (Albul a răspuns imediat, considerînd că negrul a intrat în „capcană”. Cu 38.Rh1 negrul poate să formeze remiza prin șah etern: 38...Cf2+, deoarece nici 38...T:f4 39.g:f4 Df2 40.De4! D:h4+ 41.Rg1 Df2+ 42.Rh1 Dh4+ 43. Rg1 C:b3!? 44.Db4! Df2! nu dă de cît remiză. La 44...Dg2+? 45.Rd1 Cf2+ 46.Rc2 albul se apără) 38...D:e3+!! (Desigur, albul jucînd 37.Ce8? Se aștepta, mai ales că negrul era și în criză de timp, la mutarea „normală” 38...C:e3? după care albul cîștiga cu 39.De5+!) 39.T:e3 (forțat) 39...Tf1+!! Și albul cedează, deoarece după 40. R:f1 C:e3+ 41.Re2 rămîne cu o piesă în minus.

Comentarii de E. Nacht

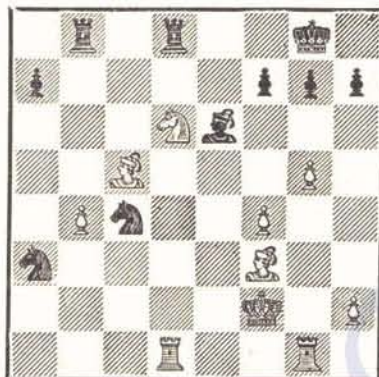
76. INDIANA NIMZOVICI

C. Partoș

E. Nacht

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.f3 d5 5.a3 Nd6!? (Mutarea aceasta este cunoscută din partida Fl. Gheorghiu—Stein, Mar del Plata 1965. Probabil cea mai bună continuare pentru negru este: 5...N:c3+ 6.b:c3 c5 7.c:d5 C:d5 8.d:c5 Da5! 9.e4 C:c3 10.Dd2 Cc6 11.Nb4 Ca4 12.D:a5 C:a5 13.N:g7 Tg8 14.Ne5 C:c5 cum s-a jucat în partida Partoș—Georgescu, din același concurs) 6.e4 c5 7. c:d5 e:d5 8.d:c5 (La 8.e5! urmează c:d4 9.D:d4 Cc6 10.Nb5 De7, cu joc bun pentru negru, Gheorghiu—Stein, 1965) 8...N:c5 9.Ng5! Db6 10.Ca4 Nf2+ 11.Re2 Dd4 12.D:d4! (În partida

Partoș—Mnațakanian, Campionatul mondial studențesc, Sinaia 1965, albul a continuat mai slab cu 12.Ch3 (?) și după 12...N:h3! 13.g:h3 d:e4 14.Ng2 Cc6 negrul a obținut joc superior) 12...N:d4 13.Td1 N:g1 (După 13...Cc6 14.N:f6 N:f6 15.e:d4 Cd4+ 16.Rf2 Nf5 17.Nd3 negrul nu are compensație pentru pion) 14.T:g1 d:e4 15.Rf2 0—0 16. Cc3! e3+ (Nu mergea 16...e:f3 din cauza 17.N:f6 g:f6 18.g:f3+ Rh8 19.Ce4 cu avantaj) 17.N:e3 Ne6 18.g4 Cc6 19.g5 Cd7 20.Ce4 (Albul are avantaj pozițional nel) 20...Cde5 21.Cd6 Tfd8

Beverwijk, 1966

77. APĂRAREA INDIANA

Th. Ghițescu

Sandor

1.d4 Cf6 2.c4 d6 3.Cc3 c6 4.Cf3 Cbd7 5.e4 e5 6.Ne2 Ne7 7.0—0 0—0 8.Tb1 (O idee nouă față de cunoscuta partidă Averbach—Kotov, Neuhausen 1953) 8...a5 9.Te1 (Intenția albului constă în a-l lăsa pe negru să facă toate mutările specifice sistemului Hanham din Apărarea Philidor și să închidă centrul prin mutarea d4—d5, în momentul în care aceste mutări nu mai sînt utile!) 9...Te8 10.Nf1 Dc7 11.a3 Cf8 (Cu intenția Cf8—e6) 12.d5! Ng4 13.h3 N:f3 14.D:f3 c5 (Albul amenința Ne3, b2—b4 și d5:c6, ca să-și pună în valoare avantajul de spațiu și perechea de nebuni, însă oricum ultima mutare a negrului care cedează definitiv cîmpurile albe este criticabilă) 15.Ne3 Te8 16.b4 Cb7 17.Cb5 Dc8 18.b:a5! (Explicația unei hotărîri atît de importante, constă în faptul că între slăbiciunile „conjugate” din a3 și b7 există o diferență sensibilă de valoare; în plus, calul din d7 nu va mai avea importantul

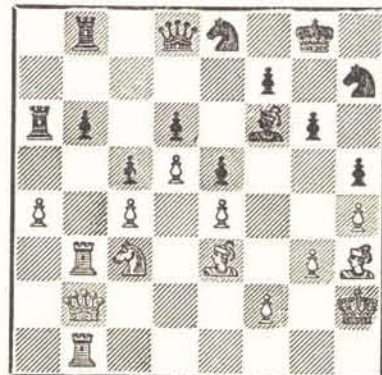

22.Ne2 Ca5 23.b4 Cac4 24.C:b7 Te8 25. Nc5 C:a3 26.Cd6 Ted8 27.f4 Cec4 28. Nf3 Tab8 (vezi diagrama).

29.N:a7? (Mult mai bine ar fi fost 29.f5! după care albul ar fi cîștigat repede: a) 29...Nd7 30.C:f7 R:f7 31. Nd5+ Re8 32.Tge1+ b) 29...C:d6 30. f:e6 Cab5 31.e7 Td7 32.Nc6 sau 30... Ce8 31.N:a7 Tbc8 32.e7 în toate cazurile cu avantaj pentru alb. Acuma însă negrul are resurse de apărare și continuarea partidei este destul de interesantă) 29...Cb2! 30.N:b8 (La 30. Td4 ar fi urmat 30...T:b4 31.T:b4 Cd3+ și datorită simplificărilor, poziția este egală) 30...C:d1+ 31.T:d1 T:b8 32.b5 Rf8 33.f5 Nc4 34.Nc6 f6 (Bineînțeles că nu se putea 34...N:b5 35.C:b5 C:b5 36.Tb1, cu cîștig de figură) 35.g:f6 g:f6 36.C:c4 C:c4 37.Td7 Ca3! 38.Td5 (La 38.T:h7!? Tb6 și cîștigul albului devine problematic) 38...Cc4 39.Rf3 Ce5+ 40.Re4 Re7 41.Rd4 Tg8 42.Rc5 Tg1 (După 42...Tg2? ar fi urmat 43. T:e5+ și apoi 44.N:g2) 43.Td2 Tf1 44.Ne4 Cd7+ 45.Rd5 Tc1 46.Nc2 Ce5 47.b6 Rd7 48.Tg2 Rc8 49.Re6 h5 50. Ne4 Cg4 51.Ta2 și negrul cedează, pentru că nu poate para 52.Ta8+ la 51...Rd8 52.Ta8+ Tc8 53.b7!

Comentarii de C. Partoș

cîmp de manevră c5) 18...T:a5 19.Nd2 Ta6 20.Tb3 Ce8 21.Teb1 Nd8 22.g3 (Și nebulun din fl trebuie adus în joc...) 22...Cc7 23.Cc3 (Principiul lui Capablanca: „Nu trebuie schimbate piesele atunci cînd adversarul se află în poziție dificilă” 23...Ce8 24.Nc1 b6 25.Cd1 (Calul își manifestă tendința de a ajunge la f5) 25...Ne7 26.h4 Dd8 27.Nh3 Cd6 28.Cc3 h5 29.De2 g6 30.a4 (Vezi comentariul de la mutarea a 18-a) 30...Ch7 31.Rh2 (Albul trebuie să prevină sacrificiul posibil al nebulunii la h4) 31...Nf6 32.Nc3 Ng7 33.Db2 (Toate piesele albului au ocupat poziții ideale pentru realizarea ideii strategice principale: străpungerea pe flancul damei) 33...Nf6 (Vezi diagrama)

34.a5! T:a5 35.T:b6 T:b6 36.D:b6 D:b6 37.T:b6 (Albul are poziție cîștigată din cauza slăbiciunii orizontalelor 7 și 8 și a pionului din d6) 37...Ta8 38.Cb5 Nd8 39.Tc6 Ne7 40.f3 Rg7 41. Tb6 Ta2+ 42.Rg1 Te2 43.Nf2 Chf6 44. Tb7 (Negrul a reușit să mențină echi-

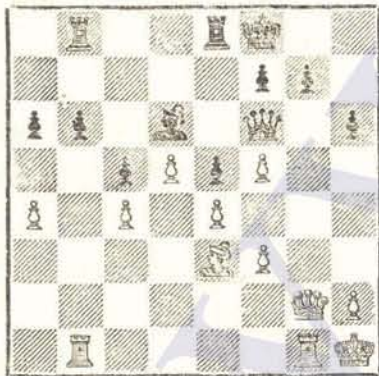
librul pe orizontala a 8-a, dar acum intervine atacul pe orizontala a 7-a) 44...Cf8 (44...Rf8 45.Rf1, urmat de Nf2—e3—h6) 45.Ca7 Tc2 46.Cc6 Nf8 47.Ne8 Ce7 (Sau 47...Ch6 48.Ne3) 48.Ce7 f:e6 49.Cc6+ Rg8 (49...Rf6 50.Ne3) 50.d:e6 Nh6 51.Ce7+ Rh7 52.Cd5+ Ng7 53.Te7 și negrul cedează.

78. INDIANA DAMEI

Th. Ghițescu

H. Kramer

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.Cc3 Nb7 5.a3 (O recomandare a lui Petrosian, mult mai periculoasă decât pare la prima vedere) 5...d5 6.c:d5 C:d5 7.e3 Cd7 (O întărire a jocului negrului față de o cunoscută partidă Petrosian—Smislov, în care a urmat 7...Ne7 8.Nb5+! c6 9.Nd3 c5 10.C:d5 D:d5 11.d:c5 D:c5 12.Nd2! cu avantaj pentru alb) 8.Nd3 C:c3 9.b:c3 Nd6 (Negrul joacă în spiritul Apărării Ragozin) 10.Dc2 h6 11.e4 e5 12.0—0 De7 13.Cd2! 0—0 14.Cc4 Tfe8! (Impiedică 15.f4) 15.f3 c5 16.d5 Cf8 17.a4 Nc7 18.Cc3 Nc8 19.Nb5 Td8 20.g3 Tb8 21.Tb1 Ch7 (Negrul a reușit să mențină destul de bine echilibrul și amenință să-și plaseze un cal la „d6”) 22.Rh1 Cf6 23.g4! (Inceputul unui plan corect prin care albul reușește totuși să-și mențină inițiativa și care constă în a provoca un atac pozițional pe flancul regelui, bazat pe existența nebulului „bun”) 23...Ce8 24.N:e8 T:e8 25.Cf5 Df6 26.Tg1 (Schimbul este forțat din cauza amenințării g4—g5) 26...N:f5 27.g:f5 Nd6 28.c4 (Poziția albului trebuie considerată câștigată din punct de vedere strategic) 28...Rf8 29.Dg2 a6 30.Ne3 (Amenințarea pozițională a albului, Dg2—g4 urmat de Ne3—f2—h4, este atât de puternică încât negrul se decide să sacrifice un pion, dar aceasta nu-i ușurează situația. Vezi diagrama)

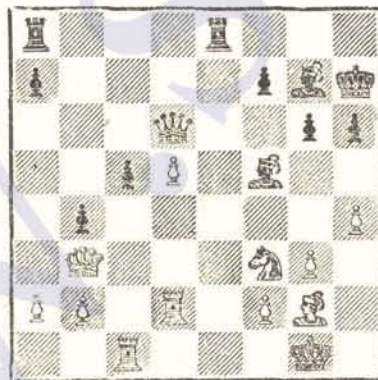
30...Re7 31.D:g7 D:g7 32.T:g7 Rf8 33.Tg2 Th8 34.Nf2 (Chiar și după schimbul damelor această manevră este atât de puternică încât decide partida în câteva mutări) 34...Re7 35.Nf4+ Rd7 36.Nf6 Thc8 37.Tg7 Re8 38.Th7 b5 38.Tg1 b:a4 (O greșeală în poziție nelucidă, care însă dă albului ocazia să încheie rapid această partidă) 39.Tg8+ Nf8 40.T:f8+ Rd7 41.T8:f7+ și negrul a cedat. Partida prezintă interes din punctul de vedere al teoriei deschiderilor.

79. INDIANA REGELUI

E. Gereben

Th. Ghițescu

1.Cf3 Cf6 2.g3 g6 3.Ng2 Ng7 4.0—0 0—0 5.c4 d6 6.d4 Cc6 7.Ng5 (Probabil că albul dorește să evite cu orice preț variantele extrem de analizate care survin după 7.d5 Ca5 8.Cbd2 c5 9.Dc2 a6 etc. Justificarea aceasta este însă insuficientă, deoarece albul nu-și poate permite în nici un caz schimbul nebulului de cimpuri negre pentru calul din f6) 7...h6 8.Nf4 Ch5 9.Ne3 (Nebunul este obligat să „circule” în continuare, deoarece după 9.Dd2? C:f4 10.D:f4 C:d4 albul pierde un pion) 9...e5 10.d:e5 d:e5 11.Cc3 Cd4 12.Dc1 Rh7 13.Td1 c5 (O mutare a cărei explicație strategică constă în faptul că albul nu poate exploata slăbirea cimpului d5, iar explicația tactică se găsește în varianta 14.N:d4 e:d4 15.e3 d:c3! și albul rămâne cu o piesă în minus) 14.N:d4 e:d4 15.Cd5 Cf6 16.e3 C:d5 17.c:d5 d:e3 18.D:e3 Nf5 (O mutare foarte bună care îl obligă pe alb să-și autoblocheze cimpul „d2” după care devine imposibilă manevra Cf3—d2—c4) 19.Td2 Dd6 20.Tc1 Tfe8! (Un important câștig de tempo bazat pe ideea combinativă destul de banală a slăbiciunii primei orizontale: 21.D:c5? Tac8 22.D:d6 Tc1+ 23.Td1 T:d1 24.Nf1 Nh3 25.Cd2 T8e1 și negrul câștigă) 21.Da3 b5! (Sprijinită de cei doi nebuni, majoritatea negrului pe flancul damei se pune în mișcare. Nu merge 22.T:c5 Nf8 23.b4 a5! cu avantaj pentru negru) 22.h4 b4 23.Db3 (Vezi diagrama)

23...Rg8! (Cea mai dificilă mutare din partidă, aparent inexplicabilă, dar a cărei justificare logică este desul de simplă: albul va bloca pionul „e” cu dama pe cimpul e4. Pentru a îndepărta dama de la c4, negrul are nevoie de mutarea Te8—e4, care însă cu regele la h7 nu este posibilă, din cauza Cf3—g5+). După această mică explicație finalul partidei nu mai necesită comentarii) 24.Dc4 Tac8 25.Rh2 Te4 26.Db5 c4 27.Nh3 Nh3 28.R:h3 c3 29.b:c3 b:c3 30.Td2! Tb4 31.Da5 (O greșeală care nu schimbă însă prea mult. Și după 31.Dd3 Tb2 32.Tc2 T:c2, rezistența albului nu ar fi fost prea lungă) 31...Dd7+ 32.Rg2 Ta4 33.D:a4 D:a4 34.D6 Td8 și albul a cedat.

Incepând cu mutarea a 7-a, inițiativa negrului a fost destul de consecventă.

80. INDIANA REGELUI

L. Szabo

M. Czerniak

1.d4 Cf6 2.c4 d6 3.Cf3 Cbd7 4.Cc3 e5 5.e4 g6 6.d5 (Continuarea obișnuită este aici 6.Ne2. Mutarea din partidă în spiritul variantei lui Petrosian este însă cel puțin tot atât de bună) 6...Cc5 7.Dc2 a5 (După această mutare „standard” albul... câștigă rocada mare, deoarece a dispărut posibilitatea a6—b5) 8.Ng5 Ng7 9.Ne2 h6 10.Ne3 b6 (La 10...Cg4 11.N:c5 d:c5 12.h3 Cf6 13.C:e5 C:d5? 14.Td1! și albul câștigă) 11.h3 Ch5 12.Cd2 Cf4 13.Nf1 g5?

(O serioasă greșeală strategică după care poziția capătă un caracter blocat în care negrul are nebulul „rău”) 14.g3 Cg6 15.Ne2 0—0 16.Ng4! N:g4 (Dacă negrul ar fi jucat Ce7, urmat de f7—f5, atunci după schimbul general la f5 albul rămânea cu un cal intangibil la e4) 17.h:g4 Dd7 18.f3 f6 (În speranța de a-și putea elibera nebulul prin h6—h5 negrul face loc regelui la f7) 19.Rf2 Rf7 20.Cdb1! (Foarte tare. Locul acestui cal nu este la f5 unde poate fi schimbat, ci la b5) 20...Ce7 21.Ca3 Th8 22.Th5 Ta6 23.b3 Tha8 24.Td1! (Se lichidează ultima posibilitate de contra-joc a negrului prin c7—c6) 24...Td8 25.Cab5 Tda8 26.Rg2 Cg6 27.T5h1 Th8 28.a3 (A sosit și vremea să se realizeze spargerea clasică pe flancul damei, împotriva căreia negrul nu poate întreprinde nimic) 28...Tha8 29.b4 a:b4 30.a:b4 Ca4 31.Ta1 C:c3 32.D:c3 Ta2+ 33.Nf2 Ce7 34.Ta2 T:a2 35.Ta1 (Albul își continuă consecvent planul său care constă în a se infiltra cu dama pe coloana „a” pentru a culege pionul condamnat încă din deschidere: „c7”) 35...Ta1 36.D:a1 h5 (O încercare disperată de a obține contra-joc, care rămâne însă fără rezultat. Nici 36...e6 37.d:c6 D:c6 — 37...C:c6 38.N:b6 C:b4 39.Da3 — 38.Da7! și albul câștigă, nici 36...Cc8 37.Da8 Re7 38.Db7 Rd8 39.Db8, urmat de Ca7, nu dădea negrului vreo speranță de salvare) 37.g:h5 f5 38.Dd1 f:e4 39.f:e4 Cg8 40.Ne3 Nh6 41.Df3+ Cf6 42.Df5! (După această mutare, care forțează schimbul damelor restul devine o problemă de tehnică simplă care nu mai necesită comentarii) 42...D:f5 43.e:f5 Ce8 44.g4 Re7 45.Rf3 Rd7 46.Cc3 Cf6 47.Ce4 C:e4 48.R:e4 Re7 49.c5 b:c5 50.b:c5 Rf7 51.c6 Re7 52.Nd2 Re8 53.f6 și negrul a cedat.

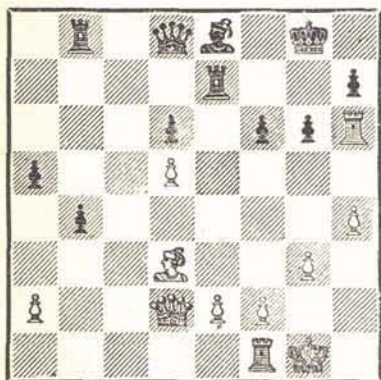
Th. Ghițescu

81. INDIANA REGELUI

A. Bachtiar

M. Filip

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 0-0 5.Cf3 d6 6.0-0 Cc6 (Un sistem modern, destul de dificil de combătut) 7.Cc3 a6 8.h3 (De obicei se continuă aici cu 8.d5 sau 8.b3) 8...Tb8 9.d5 Ca5 10.Cd2 c5 11.Tb1 (Albul trebuie să întreprindă ceva deosebit față de varianta obișnuită: 11.Dc2, b2-b3 și Nb2 în care negrul nu este lipsit de contra-joc) 11...e6 (Poate era mai bine 11...b5) 12.b4 c:b4 13.T:b4 e:d5 14.C:d5 C:d5 15.c:d5 (Iată o dovadă a inutilității mutării 8.h3. Desigur, ar fi fost mai bine 15.N:d5, dar în acest caz se pierde pionul h3) 15...b5 16.Cb3 C:b3 17.D:b3 Nd7 (Este clar că negrul a rezolvat cu ușurință problemele deschiderii, obținând o poziție egală) 18.Nb2 a5 (De ce nu oare 18...Nb2, urmat de 19...Te8 sau chiar 19...Tc8?) 19.N:g7 R:g7 20.Th4 Te8 21.Db2+ f6 22.Dd2 Rg8 23.Ne4 (Acum albul a început să preseze destul de violent, poziția slăbită a regelui negru, lipsit de Ng7) 23...Te7 24.Nd3 Ne8 25.Th6 b4 26.h4! (Maestrul indonezian găsește planul cel mai bun de continuare a presiunii și tocmai de aceea, negrul trebuie cel puțin de acum înainte să joace foarte precaut în apărare. Vezi diagrama).

26...Tc8 27.h5 Tg7 28.h:g6 N:g6 (La 28...h:g6 urma 29.Rg2 și Tihl) 29.Rg2 De8 30.N:g6 h:g6 31.Tc1! (La 31.Tihl? urma 31...De4+ 32.f3 Tc2) 31...Tc1 (Albul calculase corect! Dacă 31...Tgc7? atunci urmează 32.Tch1!, pentru că la 32...De4+ albul câștigă ușor după 33.f3 Tc2 34.Th8+) 32.D:c1 a4? (O greșeală care duce la pierdere. Corect era 32...De4+ și dacă acum 33.Rh2 atunci 33...D:e2 34.Dc8+ Rf7 35.Dc7+ Rg8!, iar dacă 33.Rf1 atunci 33...Te7!) 33.Df4 De5 34.D:b4 D:d5+ 35.e4 Da8 36.Dc4+ d5 37.e:d5 Td7 38.T:g6+ Rh7 39.T:f6 T:d5 40.De4+ și negrul a cedat.

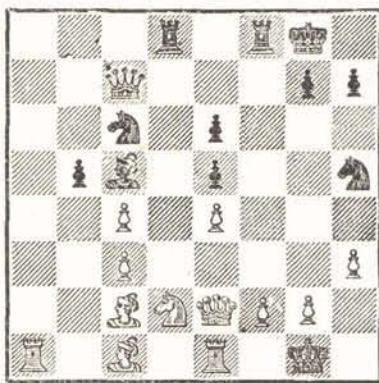
82. PARTIDA SPANIOLA

Van den Berg

I. Nei

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0-0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0-0 9.h3 Ca5 10.Nc2 c5 11.d4 Dc7 12.Cbd2 Cc6 13.d:c5 d:c5 14.a4 Ne6?! (Mai bine este aici 14...Tb8 și după

15.a:b5 a:b5 16.Cf1 Nd6 17.Ce3 Ce7, negrul se apără cu succes) 15.Cg5 Tad8 16.C:e6 f:e6 17.De2 c4 18.a:b5 a:b5 19.b3! (Foarte bine se demonstrează acum incorectitudinea mutării 14...Ne6) 19...Nc5 20.b:c4 Ch5 (Primul sacrificiu, dintr-o întreagă serie! Maestrul Nei este prea optimist și albul va demonstra aceasta în continuare, apărându-se cu sînge rece. Vezi diagrama).

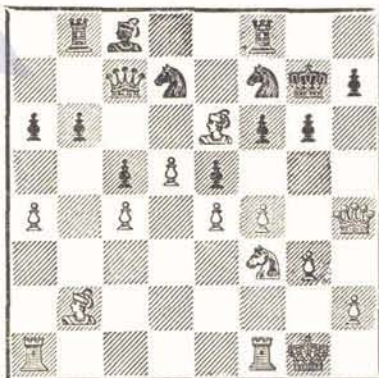
21.D:h5 N:f2+ 22.Rf1 T:d2 23.N:d2 (Și albul ia tot!) 23...Cd4 24.c:d4 D:c4+ 25.Te2 N:d4+ 26.Re1 N:a1 (Negrul începe să-și recîștige materialul, dar... numai în parte) 27.Tf2 T:f2 28.R:f2 Nd4+ 29.Rg3 g6 (Cu o piesă în plus albul câștigă destul de ușor. A mai urmat :) 30.Dd1 Rg7 31.Rh2 h5 32.Nb3 De6 33.Df3 Dd7 34.Nb4 Df7 35.D:f7+ R:f7 36.Rg3 g5 37.Nd1 Rg6 38.Ne2 Ne3 39.N:b5 Nf4+ 40.Rf3 Rf7 41.Nd6 și negrul a cedat.

83. APĂRAREA NIMZOVICI

B. Ivkov

F. Kuijpers

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 0-0 5.Cf3 d5 6.Nd3 c5 7.0-0 d:c4 8.N:c4 b5 9.a3 N:c3?! (Recomandabil este 9...c:d4 10.a:b4 d:c3 11.D:d8 T:d8 12.b:c3 Nb7 13.Ne2 a5 14.Nb2 Cbd7 15.Tf1 Tdc8 16.b:a5 b:a5 17.c4 Cc5 18.Cd4 a4 19.f3 și deși albul stă ceva mai bine în acest final, negrul poate obține remiza, Bolbochan—Eliskases, Buenos Aires 1964. Pentru a nu schimba damele, teoria recomandă ordinea de mutări 8...Cbd7 și numai după aceea 9...b6) 10.b:c3 Cbd7 11.Nd3 Nb7 12.Te1 Ne4 13.Nf1! (Pentru astfel de poziții, Ivkov are un simț deosebit; ca să pună în

mișcare centrul alb, el manevrează cu multă finețe) 13...Dc7 14.Cd2 Nb7 15.Nb2 (Și 15.e4 c:d4 16.c:d4 Dc3 17.Tb1 D:d4 18.Nb2 Dc5 19.Tc1 păstra inițiativa) 15...e5 16.e4 Tad8 17.d5 Ce8 18.a4 Tb8? (Desigur, albul are o poziție superioară, dar încă nu câștigată. Negrul se putea apăra destul de bine cu 18...Cd6 și la 19.f4 cu 19...f6) 19.c4 f6 20.g3 Rh8 21.Nh3 Nc8 22.Tf1 Cd6 23.f4 Cf7 24.Ne6 a6 25.Dh5 g6 26.Dh4 Rg7 27.Cf3. (Vezi diagrama).

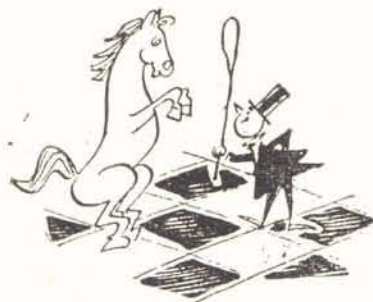
27...h6 (La 27...b5 urmează 28.f:e5 C:e5 29.N:d7) 28.N:f7 T:f7 29.f:e5 f:e5 30.C:e5 C:e5 31.T:f7+D:f7 32.Tf1 (Dacă 32.N:e5+ atunci 32...Rh7 33.N:b8 g5!) 32...g5 33.T:f7+Rg6 34.N:e5 și negrul a cedat.

84. APĂRAREA SICILIANA

L. Polugaevski

J. Donner

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Nc4 e6 7.Nb3 b5 (Ideea de a ataca imediat pionul e4 prin 7...b5 și Nb7, practica a dovedit-o prematură. Recomandabil este 7...Ne7) 8.f4 Nb7 9.f5 (Sau 9.0-0 b4? 10.e5 b:c3 11.e:f6 Cd7 12.f5 e5 13.N:f4+ și albul a câștigat repede, Dely—Szabó, campionatul Ungariei 1962) 9...e5 10.Cde2 Cbd7 11.Ng5 Ne7 12.Cg3 Cc5?! (Nici 12...0-0 nu duce pe negru la poziții ușoare dar este mutarea normală. După 12...Cc5?!, negrul ajunge repede în poziție dificilă) 13.N:f6 N:f6 14.Nd5 N:d5 15.C:d5

Nh4 16.Df3 0-0 17.0-0-0 (Rezultatul deschiderii este clar favorabil albului, care a ajuns cu destulă ușurință într-o poziție cunoscută în care negrului îi este greu să găsească apărări suficiente) 17...Tc8 18.Rb1 Cd7 19.Cf1! Ng5 (Dacă 19...Cf6 sau 19...Cb6, albul continuă cu 20.C:f6+ sau 20.C:b6 după care cu 21.Ce3 și Cd5, are poziție câștigată) 20.h4 Nh6 21.Ch2 Cb6 22.Cg4 C:d5 23.T:d5 f6 24.Dd3 Tc6 25.Thd1 Da8 (Negrul încă face echilibristică pentru a nu pierde material dar această situație nu o poate menține multă vreme). 26.a3 Td8 27.C:h6+ g:h6 28.Dd2 Db7 (La 22...Rg7 albul putea decide destul de repede cu 29.g4! Db7 30.g5 h:g5 31.h:g5) 29.D:h6 Dg7 30.De3 Dg4 31.g3 Td7 (Sau 31...Tc4 32.T:d6 T:d6 33.T:d6 T:e4 34.Dd2) 32.T:d3 Rf7 33.Dh6 Dg7 34.Dh5+ Re7 35.Dd1 Dh6 36.b3 Td8 37.Rb2 Td7 38.Rb1 Td8 39.De1 Tdc8 40.Db4 Td8 41.a4 și negrul a cedat, deoarece mai pierde material.

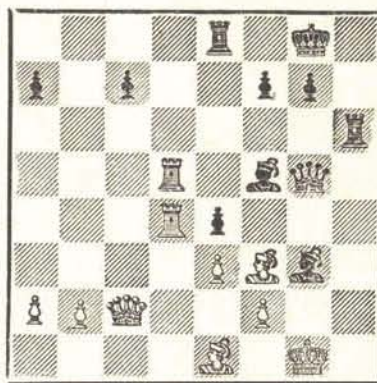
85. PARTIDA ENGLEZA

M. Boboțov

L. Szabó

1.c4 e5 2.Cc3 Cf6 3.Cf3 Ce6 4.e3 (Teoria recomandată 4.d4, după care într-o siciliană cu culori inverse se ajunge imediat la mutarea eliberatoare) 4...Nb4 5.Ne2 0-0 6.0-0 (Se poate juca aici și 6.Cd5 e4 7.C:b4 C:b4 8.Cd4) 6...e4 7.Cd4 (Szabó recomandă 7.Ce1) 7...d5 8.C:d5? (Indicat era 8.c:d5) 8...C:d5 9.C:c6 b:c6 10.c:d5 c:d5 11.d3 Nd6! 12.d:e4 d:e4 13.Dc2 Te8 14.Nd2 Dg5 (La 14...Nh3 urma 15.Td1 desigur nu 15.g:h3? din cauza 15...Dg5+ 16.Rh1 De5) 15.Tfd1 Nh3 16.g3 h5 17.Ne1 h4 18.Td4 Te6 19.Tad1 h:g3 20.h:g3 Nf5 21.Td5 Th6 22.Nf3 (La 22.Nf1 putea urma: 22...Dh5 23.Ng2 Dh2+ 24.Rf1 Nh3 25.N:h3 D:h3+ 26.Re2 Dg4+ 27.Rd2 N:g3) 22...Tae8 23.Tid4! (Albul se apără activ. La 23.Ng2 urma 23...Dh5 24.Rf1 Df3! 25.N:f3 e:f3 cu câștig, iar la 25. Rg1 urmează 25...Ng4!) 23...g3 (Un sacrificiu interesant care însă nu dă mai mult decât egalitate. (Vezi diagrama))

24.f:g3 D:e3+ 25.Df2 D:f3 26.D:f3 e:f3 27.T:f5! (Bine jucat! După 27.Nf2? albul avea mari șanse să piardă datorită pionului „f3”) 27...T:e1+ 28.Rf2 Te2+ 29.R:f3 T:b2 30.Td8+ Rh7 31.T:f7 T:a2 32.T:c7 Ta3+ 33.Rf4 Tf6+

34.Re4? (După o apărare atât de lungă și grea, albul greșete grav intrând într-un final pierdut. După 34.Rg4 el obținea desigur remiza, de exemplu: 34...Tg6+ 35.Rf4 Tg:g3 36.T:a7!) 34...a6 35.Tdd7 T:g3 36.Ta7 Tg4+ 37.Re3 Tg3+ 38.Re4 Tg4+ 39.Re3 Tf6 40.Rf3 Ta4 41.Te7 Ta3+ 42.Rf4 Ta4+ 43.Rf3 Ta5 44.Rf4 Tb5 45.Ted7 a5 46.Te7 Tb4+ 47.Rf3 a4 48.Te5 Tb3+ 49.Rf4 Tb4+ (La 49...a3? după 50.Th5+! Th6 51.T:h6+ Rh6 52.Tg4! se ajunge la o poziție teoretic remiză) 50.Rf3 Tf6+ 51.Rg3 (La 51.Re3 urma 51...Th6) 51...Tc6 52.Te2 Tc3+ 53.Rf2 a3 54.Te3 Tbb3! și albul a cedat.

(C.V.)

Hastings, 1966

86. INDIANA REGELUI

Fl. Gheorghiu

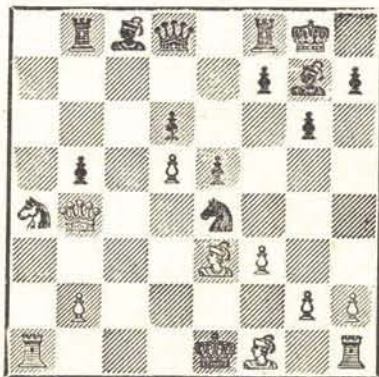
E. Vasiukov

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 0-0 5.Ne3 (Dacă albul dorește să utilizeze atacul Sämisch împotriva Indienei regelui, aceasta este cea mai indicată ordine de mutări. După 5.f3 c5! 6.d:c5 b6! negrul, pentru pionul sacrificat capătă contrajoc periculos) 5...d6 6.f3 Cc6 (O continuare foarte des folosită cândva. La actuala ediție a turneului de la Hastings s-a încercat de câteva ori 6...a6 și 6...c6) 7.Cge2 a6 8.Dd2 Tb8 9.Cc1 (Aici se mai joacă 9.0-0-0

b5 10.Nh6 c5 11.d5 Ca5 12.Cg3 C:c4 13.N:c4 b:c4 14.h4! cu atac periculos sau 9.a3 b5 10.c:b5 a:b5 11.b4 Nd7 12.d5 Ce5 13.Cd4 și după 13...c5 complicațiile posibile par favorabile al-

bului) 9...e5 10.d5 Cd4 11.Cb3 (Nu e bine 11.N:d4 e:d4 12.D:d4 C:e4 și negrul câștigă) 11...C:b3 (Sau 11...c5 12.d:c6 b:c6 13.C:d4 e:d4 14.N:d4 Da5 și negrul capătă contrajoc, Spasski—Gheorghiu, Marianske Lazne 1962: dacă 12...C:b3 13.c7! D:c7 14.a:b3 și câmpul b6 rămâne slab) 12.a:b3 c5 13.b4 (În vederea începerii acțiunilor ofensive pe flancul regelui, albul tinde la clarificarea completă a situației pe flancul damei) 13...c:b4?! (Surprinzător, negrul acceptă lupta tocmai pe flancul unde este mai slab) 14.Ca4 b5 15.c:b5 a:b5 16.D:b4 C:e4?! (O încercare tactică discutabilă, bazată probabil pe dificultatea de a se găsi la tablă cele mai bune mutări de apărare, vezi diagrama).

17.f:e4 Dh4+ 18.Rd2! (Singura posibilitate. După 18.g3 sau 18.Nf2 ar fi

urmat foarte tare 18...b:a4 și negrul are joc excelent) 18...Nh6 19.N:h6 D:h6+ 20.Rc2 (Regele alb a ajuns la adăpost, pentru că ar fi ușor acoperit de retragerea calului la c3. Acum, figura în plus va trebui să hotărască soarta partidei) 20...b:a4 21.D:b8 Ng4 22.Db4 Tc8+ 23.Rb1 Nd1 (Nu 23...Tc1+ 24.Ra2 T:a1+ 25.R:a1 Dc1+ 26.Ra2 Nd1 27.Dc3 Nb3+ și albul câștigă) 24.Nc4 Dh5 25.Dd2 (Poate ar fi câștigat mai repede 25.Te1, dar rezistența negrului este și așa inutilă) 25...Nb3 26.N:b3 a:b3 27.Tc1 T:c1+ 28.D:c1 De2 29.Ta4 D:g2 30.Dd1 D:h2 31.D:b3 și după câteva mutări negrul a cedat.

87. APĂRAREA NIMZOVICI

N. Littlewood

Fl. Gheorghiu

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.a3 N:c3+ 6.b:c3 c5 6.e3 (O continuare mai veche și se pare mai puțin promițătoare decât 6.f3, care duce la un joc complicat) 6...Cc6 7.Nd3 0-0 8.Ce2 b6 9.e4 Ce8! (Pentru a evita legătura neplăcută după Nc1-g5) 10.e5 Na6 11.Dc2 h6 (Planurile de joc

încep să se contureze: albul atacă pe flancul regelui, în timp ce negrul își concentrează atenția în centru și asupra pionului slab din c4) 12.0-0 (Într-o partidă ulterioară jucată cu Spasski, Littlewood a jucat aici 12.h4 și după 12...Ca5 13.Nh7+ Rh8 14.Ne4 Tc8 15.Ng5 a obținut contrajoc periculos) 12...Tc8 13.Cg3 (În spiritul poziției era 13.f4 și la 13...Ca5 urmează 14.f5, cu perspective bune de atac) 13...c:d4 14.c:d4 d6 (merge și 14...d5, cu complicații favorabile negrului) 15.De2 (Pierde un pion, dar nici alte continuări nu salvează) 15...d:e5 16.Nb2 (La 16.De4 urmează 16.f5 iar la 16.d:e5 C:e5 și negrul câștigă) 16...C:d4 f6. De3 (Dacă 17.D:e5 atunci 17...Cf3+) 17...N:c4 18.N:c4 T:c4 19.Dd3 Dd5 și albul a cedat.

Comentarii de Fl. Gheorghiu

De la alte concursuri

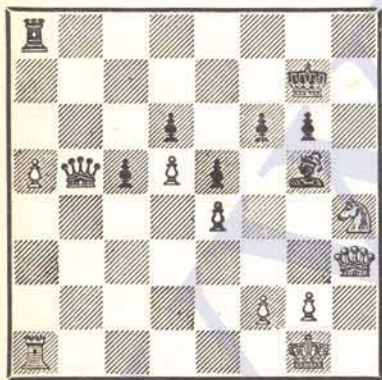
88. PARTIDA SPANIOLA

A. Zaițev Stoliar
Meciul Moscova—Leningrad 1965

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 d6 5.d4 (Albul joacă una din cele mai tăioase variante împotriva sistemului Steinitz. Mai des este întâlnită aici mutarea 5.0—0, mai ales după ce s-a demonstrat cu prisosință că negrul nu poate continua cu 5...Ng4 6.h3 h5 din cauza lui 7.c4!) 5...Nd7 (Negrul evită complicațiile la care este invitat după 5...b5 6.Nb3 C:d4 7.C:d4 e:d4 8.c3) 6.d5 Cb8 7.N:d7+ C:d7 8.c4 g6 9.0—0 Ng7 10.Cc3 Ch6 11.Tb1 0—0 12.b4 f6 13.Dc2 De7 14.c5! Cf7 (După 14...d:c5 15.b:c5 C:c5, albul își recîștigă pionul imediat,

cu avantaj substanțial de poziție, prin 16.Na3 b6 17.Ca4) 15.c6 Cb6 16.c:b7 Ta7 17.a4 T:b7 18.a5 Cd7 19.b5 a:b5 20.C:b5 Tf8 21.Ca3? (Pînă aici albul jucase foarte bine și avantajul obținut pe flancul damei trebuia să se concretizeze. Trebuia jucat 21.Dc4, după care pionul „a”, devenea periculos, de exemplu: 21...Cc5 22.Ne3 Ca6 — 22...C:e4 23.a6 — 23.Cd2 Dd7 24.Ca7 T:b1 25.T:b1 T:b1 26.C:b1 Cb8 27.Cc6) 21...T:b1 22.C:b1 Cc5 23.Ne3 Ta8 24.N:c5 d:c5 25.Dc3 Dd6 26.Cbd2 Da6 27.Ta1 Nf8 (După inexactitatea albului, negrul s-a apărat corect și activ, avînd bune șanse de a egala complet jocul). 28.h4 Db5 29.Cc4 Nh6 30.h5 Cd6 31.C:d6 c:d6 32.h:g6 h:g6 33.Ch4 Ng5 34.Dh3 Rg7? (După o îndelungă apărare corectă, negrul greșește grav intrînd într-un final pierdut. La egalitate sigură ducea 24...N:h4! 35.D:h4 T:a5 36.T:a5 D:a5 37.D:f6 Del+ 38.Rh2 D:e4, Vezi diagrama).

35.Cf3 T:a5 36.T:a5 D:a5 37.Dd7+ Rh6 38.D:d6 Da1+ 39.Rh2 Dc1 40.Df8+ Rh7 41.Df7+ și negrul a cedat. La 41...Rh8, decide 42.D:g6 urmat de 43.d6, iar la 41...Rh6 urma 42.Dg8!

89. APĂRAREA NIMZOVICI

M. Botvinnik A. Toluș
Meciul Moscova—Leningrad 1965

1.c4 Cf6 2.Cc3 e6 3.d4 Nb4 4.e3 c5 5.Cge2 (O idee destul de veche în sistemul Rubinstein, pentru care fostul campion al lumii are o predilecție deosebită) 5...d5 (Mai slab este 5...0—0?! la care poate urma 6.a3 N:c3+ 7.C:c3 c:d4 8.e:d4 d5 9.c5! Te8 10.Nb5 Nd7 11.0—0 Ce4 12.Nd3 C:c3 13.b:c3 Ne6 14.Dh5, g6 15.Dh6 și albul stă evident mai bine Beni—Mititelu, Sofia 1957) 6.a3 N:c3+ 7.C:c3 c:d4 8.e:d4 (Teoria consideră ca mai bine 8.D:d4 Cc6 9.Dh4 d:c4 10.N:c4 Ce5, cu joc aproximativ egal, Fine—Reshevsky New York 1951) 8...d:c4 9.N:c4 Cc6 10.Ne3 0—0 (În monografia sa despre apărarea Nimzovici, Taimanov consideră această poziție egală; negrul nu are probleme deosebite de rezolvat pentru egalarea completă a jocului) 11.0—0 b6 12.Dd3 Nb7 13.Tad1 Ce7? (Consider că din cauza acestei mutări, negrului i se trag în cea mai mare măsură greutatea pe care le va înfrîna. Bine era 13...Ca5 14.Na2 Cd5) 14.Ng5 Cg6 (La 14...C7d5 urma imediat 15.Ce4) 15.f4 h6 16.f5 e:f5 17.N:f6 D:f6 18.T:f5 Cf4 (Toluș dorește complicațiile cu orice preț. Partenerul său însă merge cu pași repezi spre linia ce-l va avantaja, datorită poziției expuse a regelui negru) 19.T:f6 C:d3 20.T:f7 C:b2 (Dacă 20...T:f7 21.T:d3 și albul joacă în continuare cu un pion în plus) 21.T:f8++ R:f8 22.Tf1+ Re8 23.Ne6 Td8 24.d5 (Vezi diagrama)

24...Nc8 (Dacă 24...Cc4, urmează 25.Cb5! cu amenințarea 26.Tf7 și 27.Cc7+ sau chiar direct 26.Cc7+). 25.Tf7 N:e6 26.d:e6 Td6 27.T:g7 T:e6 28.T:a7 Cd3 (Cu material în plus și cu pionii pe ambele flancuri albul are mari șanse de a-și realiza avantajul mai ales cînd piesele sale sînt conduse de un virtuos al finalurilor) 29.h3 Cf4 30.Ta4 Ce2+ 31.C:e2 T:e2 32.Ta7 Rf8 33.Tb7 Te6 34.Rf2 Tf6+ 35.Rg3 Tg6+ 36.Rf3 Rg8 37.g3 Tc6 38.Rg4 Rh8 39.Rf5 Tc5+ 40.Rg6 Tc6+ 41.Rh5 Rg8 și negrul a cedat.

(C.V.)

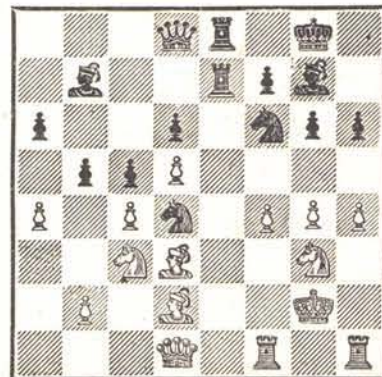
90. APĂRAREA BENONI

C. Partoș Mühlberg
Meciul Ploiești—Halle 1965

1.d4 Cf6 2.c4 c5 3.d5 g6 (Mai la modă este sistemul Petrosian cu 3...e5 4.Cc3 d6 5.e4 și acuma 5...g6 sau 5...Ne7) 4.Cc3 d6 5.e4 Ng7 6.h3! 0—0 7.Ng5 (Această mutare este mai bună decît 7.Ne3, cum s-a jucat în partida Aloni—Botvinnik, Tel Aviv 1964, negrul reușind să obțină joc bun după 7...e6 8.d:e6 N:e6 9.Cf3 Da5 10.Dd2 Cc6 11.Ne2 Cd7 12.0—0 Cde5 13.C:e5 d:e5 14.Tfd1 Cd4!) 7...h6? (Negrul își slăbește flancul regelui, albul avînd acum perspective excelente de atac) 8.Ne3 Da5 9.Nd2! (Mai precis decît 10.Dd2; după 10...a6 continuarea 11.a4 nu mai este așa de eficace, pentru că turnul din a1 nu mai este apărat) 9...e6 10.Nd3 e:d5 11.e:d5 Cbd7 12.f4 a6 13.a4 Te8+ 14.Cge2 Dd8 (Se amenință pionul „d6” după 15.Cb5 Db6 15.a5, combinație efectuată deja în 1955, în partida Ghițescu—Tringov, meciul de juniori România—Bulgaria) 15.g4 Cf8 16.Rf1 (Planul de adăpostire a regelui alb la g2 — fără rocadă — este caracteristic acestor poziții și el are avantajul de a împiedica sacrificiile la

g4) 16...b6 17.Cg3 Ta7 18.Rg2 Tae7 19.Df3 Nb7 20.h4 Ce6 21.Ta1 Cd4 22.Dd1 b5 (După lungi manevre poziționale, în urma cărora s-a schimbat doar cîte un pion, cei doi adversari încep atacurile pe flancuri diferite. Cum se întîmplă în asemenea cazuri, mai avantajat este acela care vine mai repede, mai ales dacă atacă regele. Acum își spune cuvîntul slăbiciunea „h6”. În partidă, lucrurile s-au precipitat rapid. Vezi diagrama).

23.g5 Cd7 24.b3 b:c4 25.b:c4 Db6 26. h5 h:g5 27.h:g6 g:f4 28.g:f7+ T:f7 (Negrul a ales cea mai bună soluție de apărare; După 28...R:f7? ar fi urmat 29.Dh5+ Rf8 30.T:f4 Cf6 31.Cge4 Tf7 32.Dg6 Dd8 33.Ceg5 cu câștig pentru alb) 29.Ng6 f3+ 30.Rg1 Ce5 31.N:f7+ R:f7 32.Cce4 C:c4? (Grăbește sfârșitul partidei; oricum se amenință 33.Db1 cu pierderea pionului d6 și atac la regele negru după 34.Cg5+. Negrul nu are timp suficient pentru adăpostirea regelui negru pe flancul damei, căci la 32...Re7 33.Th7! Tg8 34. Ng5+ decide repede) 33.T:f3! C:f3

(Alte mutări pierdeau la fel de repede: a) 33...Re7 34.Ng5+ Rd7 35.Tf7+ cu câștig la figură; b) 33...Rg8 34.Cf6+ N:f6 35.T:f6 Nc8 36.Th8+ R:h8 37. Dh5+ Rg7 38.Tf7+ Rg8 39.Dh7 mat) 34.D:f3+ Rg8 35.Cf6+ N:f6 36.D:f6 Db1+ 37.Cf1 și negrul a cedat pentru că un poate para eficient amenințarea 38.Th8 mat. De exemplu 37...D:f1+ 38. D:f1 N:d5 39.Th5 C:d2 40.Tg5+ Rh7 41.Dh3 mat.

Comentarii de C. Partos

Perseverare diabolică

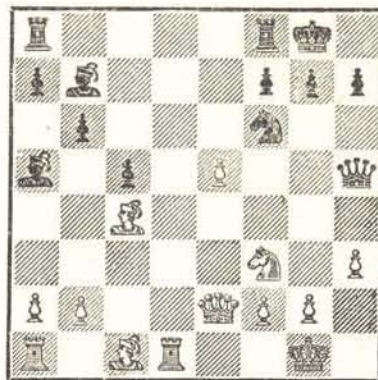
Consecvența în apărarea unui punct de vedere este foarte laudabilă, cu condiția ca el să fie just. Se întâmplă însă câte o dată ca lucrurile să nu fie suficient de clare și — până la stabilirea adevărului despre o variantă sau o poziție — înfringerile să vină una după alta. Așa s-a întâmplat cu marele maestru Matanovici care, după ce a pierdut la Portisch (Zagreb 1965, vezi Rev. de Șah Nr. 11, pag. 165) a reluat aceeași variantă împotriva lui Kreydman (Nathania 1965) scăpând cu greu cu remiză și acum de curând, în campionatul Iugoslaviei, a jucat-o pentru a treia oară contra lui Gligorici. De data aceasta el a revenit la o continuare mai veche (11...Na5, în loc de 11...Ce5, cum a jucat mai înainte), dar aceasta a prilejit lui Gligorici aplicarea unei interesante inovații (13.Tfd1! în loc de 13.e4 Nb7 14.e5 Tae8 15.Cg5 Nd5 16.N:d5 D:d5 cu joc egal; Kozma-Bertholdt, Reykjavik 1957) bazată pe ideta strategică a folosirii poziției în afară de joc a nebulului a5. Rezultatul: o nouă înfringere, după care continuarea Na5 va fi dată, probabil la arhivă.

91. APĂRAREA NIMZOVICI

S. Gligorici A. Matanovici
Campionatul Iugoslaviei, Titograd 1965

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 c5 5.Nd3 0-0 6.Cf3 d5 7.0-0 d:c4 8.N:c4 Cbd7 9.De2 b6 10.d5! N:c3 11.d:e6

Na5 12.e:d7 D:d7 13.Tfd1! Dg4 14.h3 Dh5 15.e4 Nb7 16.e5! (Diagrama)

16...N:f3 17.g:f3 Tae8 18.Nf4! D:h3 19.Nh2 Rh8 20.Df1! D:f1 21.R:f1 Cg8 22.Td7 f5 23.f4 Ce7 24.Tad1 Cc6 25. Tld6 Te7 26.Nd5 T:d7 27.T:d7 Cb4 28.Nf7 g6 29.Ng3 Rg7 30.Ne4+ Rh6 31.Nh4 Negrul cedează.

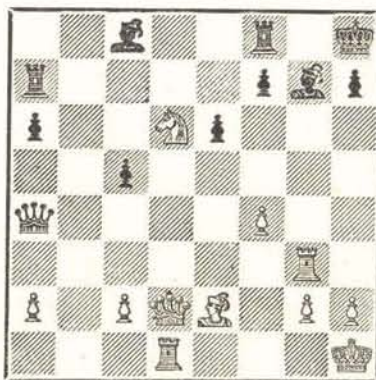
Sacrificii de pioni

Rezistă sau nu negrul atacului alb? Aceasta este tema controverselor teoretice încă nerezolvate a variantei cu care se începe această partidă. Ultimul punct a fost marcat cu brio pentru negru de către Fischer în partida sa cu Tringov de la Havana 1965, după care continuarea 10.e5 pare să fie răsturnată. Dar după 10.N:f6 păreriile continuă să fie împărțite: partida care urmează constituie încă o demonstrație a posibilităților atacului alb pe care Parma îl conduce după toate regulile sacrificându-și fără milă infanteria pentru deschiderea liniilor. Încheierea atacului este foarte instructivă; încă odată se dovedește că nebulii de culori diferite nu constituie un element egalizant în orice poziție, din contra ei pot duce la intensificarea atacului.

92. APĂRAREA SICILIANA

B. Parma Bogdanovici
Camp. Iugoslaviei, Titograd 1965

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7.f4 Db6 8.Dd2 D:b2 9.Tb1 Da3 10.N:f6 g:f6 11.Ne2 Ng7 (Ce6!) 12.0-0! f5 13.Tfd1 0-0 14.e:f5 Ce6 15.C:c6 b:c6 16.f6! N:f6 17. Ce4 Ng7 18.Tb3! Da4 19.C:d6 c5 20. Rh1 Ta7 21.Tg3 Rh8 (Diagrama)

22.f5! Dh4 23.C:c8! T:c8 24.f:c6 f:e6 25.Th3 Df6 26.Nd3 h6 27.Tf1 De5 28. Tel Df6 29.De2 Tf8 30.Tf3! Dd4 31. T:f8+ N:f8 32.Tf1 Dd6 33.De4 a5 34.Tf6 Td7 35.g3 c4 36.D:c4 Ng7 37. T:e6 Dd5+ 38.D:d5 T:d5 39.Te8+ Negrul cedează.

Triumful inițiativei

Chiar din deschidere (8.g4!?) se face simțită voința tenace a albului de a câștiga. Ea se manifestă printr-o agresivitate continuă, aproape fiecare mutare constituind o amenințare. Schimbul damelor nu micșorează inițiativa albului și, silit să se apere mereu negrul nu reușește până la sfârșit să-și dezvolte figurile de pe flancul damei (Ta8 și Nc8). Atacul final, cu piese puține este foarte interesant și se încheie cu un neașteptat mat în mijlocul tablei.

93. APĂRAREA SICILIANA

Velimirovici Buljovcici
Campionatul Iugoslaviei, Titograd 1965

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ne4 e6 7.Nb3 Ne7 8.g4! h6 9.Ne3 Ce6 10.Tg1 Dc7 11.h4 C:d4 12.D:d4 Cd7 13.0-0-0 Nf6 14.D:d6 D:d6 15.T:d6 N:h4 16.Tgd1 Ne7 17. T6d2 Ce5 18.Na4+ Cc6 (18...b5 19.

C:b5!) 19.e5 h5 20.g5 h4 21.f4 f6 22. N:c6+ b:c6 23.e:f6 g:f6 24.Ce4 f:g5 25.f:g5 Rf7 26.Nd4 Tf8 27.Nf6 N:f6 28. Tf2 Rg6 29.g:f6 e5 30.Tg1 Rf7 31.Tg7+ Re6 32.c4 Te8 33.b4 a5 34.Cg5+ Rd6 35.Td2 mat.

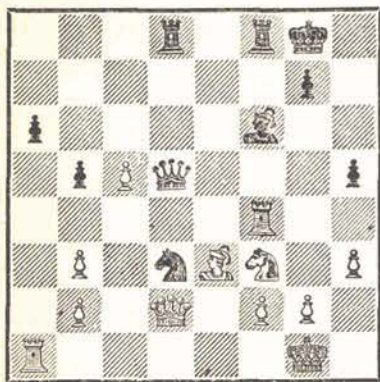
Cine știe mai mult...

...câștigă. Intr-adevăr, din cele 33 de mutări ale acestei partide, primele 18 sint cunoscute din partida Gheller-Bolbochan, Stockholm 1952, în care s-a jucat 18...h5 19.Tf4 Cb4 20.Ne3 cu avantaj pentru alb. Mutarea 18...Tad8 a fost recomandată ca întărire a jocului negru. Dar la aceasta Kavalek a răspuns cu un foarte interesant sacrificiu de calitate, găsit — după cum afirmă Pachman — la tablă. Continuarea partidei arată că, după cit se pare, negrul nu are o apărare suficientă și întreaga variantă trebuie revizuită.

94. PARTIDA SPANIOLA

Kavalek Zinn
Leipzig 1965

1.e4 e5 2.Cf3 Ce6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0-0 Ne7 6.Tel b5 7.Nb3 d6 8.c3 0-0 9.h3 Ne6 10.d4 N:b3 11.a:b3 e:d4 12.c:d4 d5 13.e5 Ce4 14.Cc3 f5 15.e:f6 N:f6 16.C:e4 d:e4 17.T:e4 Dd5 18.Tg4 Tad8 19.Ne3 Cb4 20.Dd2! h5 21.Tf4 c5 22.d:c5 Cd3 (Diagrama)

23.T:f6! g:f6 24.Dc2! Df7 25.c6 Td5 26.Nd4 Ce5? 27.N:e5 f:e5 28.c7! Tc8 29.Cg5 T:c7 30.De4 Td4 31.D:e5 De7 32.D:d4 D:g5 33.T:a6 Negrul cedează.

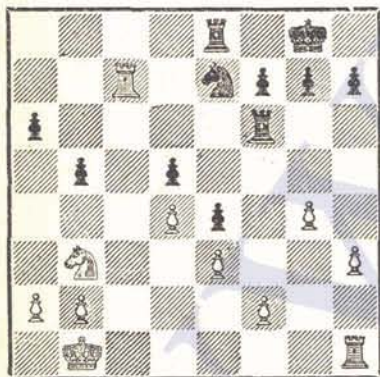
Tehnică bună

O partidă cu desfășurare banală, dar tocmai de aceea foarte instructivă. Negrul a combătut corect sistemul modern cu Nf4 și a obținut un joc bun. Albul a încercat să complice lucrurile făcând rocade mare, dar la aceasta a urmat o contraacțiune energetică (Ce4!) și inițiativa a trecut de partea negrului. Pentru a deschide coloana „c” albul a schimbat la d5 dar stăpânirea coloanei s-a dovedit insuficientă pentru a compensa slăbiciunile structurii de pioni. Negrul a jucat cu o tehnică bună finalul, încheindu-l cu o poantă pe tema: doi pioni pe linia a 6-a câștigă contra unui turn.

95. GAMBITUL DAMEI

V. Antošin W. Pietzsch
Leipzig 1965

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Ne7 4.c:d5 e:d5 5.Nf4 Cf6 6.e3 c6 7.Nd3 Cbd7 8.h3 Cf8 9.Cf3 Cg6 10.Nh2 Nd6 11.N:d6 D:d6 12.Dc2 0—0 13.0—0 Te8 14.Rb1 Ne6 15.g4 b5 16.Tc1 a6 17.Ce2 Ce4! 18.N:e4 d:e4 19.Cd2 Nd5 20.Cc3 De6 21.C:d5 c:d5 22.Dc6 Tad8 23.Cb3 Td6 24.Dc7 De7 25.D:e7 C:e7 26.Tc7 Tf6 (Diagrama)

27.Thel h5! 28.Tlc2 h4 29.Cc5 Tf3 30.C:a6 T:h3 31.Tc1 Th2 32.T7c2 g5 33.b4 Ta8 34.Cc5 h3 35.a4 b:a4 36.Ra2 a3 37.b5 Tb8 38.Tb1 Tg2 39.T2c1 h2 40.Th1 f5 41.R:a3 f:g4 42.Tb2 Cf5 43.Cd7 C:e3! Albul cedează.

Un sacrificiu de damă

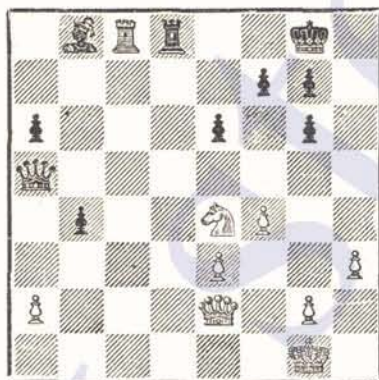
Partida aceasta nu este impecabilă din punct de vedere tehnic, dar ea prezintă un incontestabil interes pentru cunoașterea stilului de joc și al forței celor mai buni jucători tineri. Imprecisă în faza de deschidere, partida este interesantă în jocul de mijloc în care albul reușește să-și întrecă adversarul cu ajutorul a ceea ce Capablanca denumea atît de frecvent: „Une petite combinaison...” Finalul este de asemenea interesant pentru realizarea avantajului pozițional cu cal contra nebul.

96. GAMBITUL DAMEI ACCEPTAT

G. Pollak V. Kupreicik
(R.F.G.) (U.R.S.S.)

Al 4-lea turneu internațional
al juniorilor, Groningen 1966

1.d4 d5 2.c4 d:c4 3.Cf3 Cf6 4.e3 Ng4 5.N:c4 e6 6.h3 Nh5 7.0—0 a6 8.Cc3 Cc6 9.De2! ? Ca5 10.Nd3 c5 11.Td1 De7! ? (c:d4!) 12.d:c5 N:c5 13.Nd2 Cc6 14.Tacl Ne7 15.Ce4 0—0 16.Cg3 Ng6 17.N:g6 h:g6 18.Cd4 Db6 19.C:c6 b:c6 20.Nc3 Tfd8 21.Nd4 c5 22.N:f6 N:f6 23.T:d8+ T:d8 24.b3 Td5 25.Ce4 Da5 26.Tc4 Ne5 27.f4 Nb8 28.b4! c:b4 29.Tc8+ Td8 (Diagrama)

30.D:a6! Ne7 31.Db7 T:c8 32.D:c8+ Nd8 33.Cc5 De7 34.D:c7 N:c7 35.Ca6 Nd6 36.Rf2 f5 37.Re2 Rf7 38.h4 e5 39.f:e5 Ne7 40.Rd3 Re6 41.Rd4 N:h4 42.C:b4 Nd8 43.Cd3 g5 44.Cc5+ Re7 45.Rd5 Nb6 46.Ce6 N:c3 47.C:g7 f4 48.Cf5+ Rd8 49.e6 Nd2 50.Rd6 Nb4+ 51.Re5 Nc4+ 52.Re4 Nd2 53.Ch6 Re7 54.Rf5 Nc1 55.a4 Nd2 56.Cg8+ Rf8 57.Cf6 Re7 58.Cd5+ Re8 59.Rf6 Negrul cedează.

97. GAMBITUL DAMEI

(Varianta Gogorin)

S. Segai C. Georgescu
Campionatul universitar al Capitalei,
1966

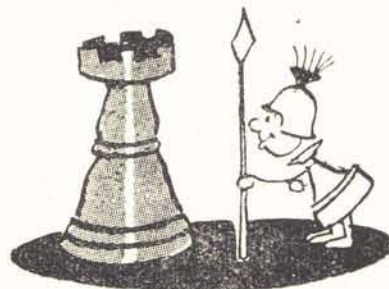
1.d4 d5 2.Cf3 Cf6 3.c4 Cc6 4.c:d5 C:d5 5.e4 Cf6 6.d5! Cb8 (Desigur, nu se poate 6...Ce4 din cauza 7.Dd3 Cc5 8.Dc4 cu câștig de figură) 7.Cc3 c6 8.Nf4 e6 9.d:c6 (La 9.d6 urmează 9...Ch5 și se pierde pionul „d”) 9...D:d1+ 10.T:d1 b:c6 11.a3! (Acum avantajul pozițional al albului este clar, negrul trebuind încă să rezolve probleme grele pentru a se dezvolta) 11...Ne7 12.Ne2 0—0? (Mai bine era 12...Cbd7, urmat eventual de Nb7, pentru a ani-

hila în parte posibilitățile de acțiune a albului pe coloana „d”) 13.Nd6! N:d6 14.T:d6 Ce8 15.Td2 (Mai bine decît 15.Td8, pentru că după 15...Cc7! 16.0—0 Ce6 jocul devine aproximativ egal) 15...Cd7 16.0—0 Cb6 17.Tfd1 Cf6 18.Ce5 Nb7 19.f3! Tac8 20.b4 c5 21.b5 (Pentru a nu permite deschiderea coloanei „c”) 21...c4 22.Td4! Tc5! 23.f4 (Pionul c4 nu poate fi luat: 23.N:c4 C:c4 24.T:c4 T:c4 25.C:c4 Tc8) 23...g5?! (O cursă: 24.f:g5 C:e4 și negrul stă bine) 24.g3 g:f4 25.g:f4 Rg7 26.Rf2! (Începutul unei mici combinații, pe care negrul nu o va observa) 26...a6? 27.Tg1+ Rh8? (Pierde imediat; cu 27...Rh6 rezistența mai putea fi prelungită, deși partida nu mai poate fi salvată: 28.C:c4! C:c4 și înaintarea pionilor „e” și „f” decide) 28.C:f7+ T:f7 29.Td8 urmat de mat.

98. GAMBITUL DAMEI

S. Segai N. Lucici
Meci „Progresul” — „Inglia”
(Iugoslavia) 1965

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Nf4 e6 5.e3 Nd6 6.N:d6 D:d6 7.Cc3 0—0 8.Dc2 Te8 9.c:d5 e:d5 10.Nd3 h6 11.a3 Cbd7 12.0—0 a6 13.b4 a5! ? 14.b5 c5 15.d:c5 C:c5 16.Tfd1 Ng4 17.Ne2 Tac8 18.Da2 Ne6 19.Cd4! (Un prim obiectiv al albului a fost realizat: calul acesta va controla tot centrul tablei) 19...Cce4 20.C:e4 C:e4 21.Tdcl De5 22.b6 Nd7 23.Nf3 g5 (O slăbire a flancului regelui dar negrul intenționează să inițieze acțiuni ofensive pe acest flanc, pe care figurile sale pot interveni destul de repede) 24.N:e4 (Calul negru trebuie înlăturat) 24...d:e4 25.Dd2 Dd5 26.T:c8 T:c8 27.Tc1! (O hotărîre justă: negrul este obligat să schimbe turnul

sau să elibereze coloana „c”) 27...Tc4 28.h3 a4 29.T:c4 D:c4 30.Da5! (Numai așa mai poate juca albul la câștig) 30...f6 (Poate nu e cea mai bună apărare, dar ar fi fost greșit 30...Dc1+ 31.Rf2 D:a3 32.Da8+ Rg7 33.D:b7 Dd6+ 34.g3 a3 35.Da7 și câștigă) 31.Da8+ Dc8 32.Da5 Dc4 33.Da8+ Dc8 34.Da5 Da4 (Repelarea mutărilor este justificată de criza de timp) 35.Cf5 Rh7? Negrul ratează șansele de salvare care se iveau după 35...N:f5) 36.Cd6 Dc6 37.Db4 f5 38.Dd4 Ne6 39.De5 Dd5 (La 39...Dd7 40.C:b7) 40.D:d5 N:d5 41.C:f5 Nc4 42.f3! e:f3 43.g:f3 Rg6 44.e4 h5 45.Rf2 Rf6 46.Re3 Re5 47.h4 și după câteva mutări negrul a cedat.

Comentarii de Sorin Segal

M. RĂDULESCU

Finaluri instructive

Aprecieri asupra finalurilor jucate în meciurile претендентilor la titlul suprem

Importanța cunoașterii profunde a jocului în finalul partidei de șah s-a relevat în mod deosebit în meciurile претендентilor. Dacă unele dintre ele (Gheller—Smislov și Spasski—Gheller) nu au fost influențate de finaluri, partidele fiind decise în jocul de mijloc, în celelalte finalurile au fost bine jucate de Tal, Portisch și Smislov (ultimul cind a avut ocazia) în timp ce Ivkov, Larsen și chiar Spasski au făcut greșeli grave în poziții de partide întrerupte.

Pierderea de către Ivkov a finalului din partida a 3-a în meciul cu Larsen a constituit un dezastru psihologic care l-a scos din formă pînă la sfîrșitul meciului. De asemenea, remiza nesperată obținută de Tal în partida a 4-a, într-o poziție clar pierdută la Larsen, a decis soarta acestui meci, după cum remiza obținută de Keres în partida a 2-a a meciului cu Spasski ar fi putut schimba în cele din urmă rezultatul acestui meci, cîștigat la limită de Spasski.

Poziția din **diagrama 1** s-a obținut în prima partidă din meciul Tal—Portisch. Negrul la mutare (Tal) a continuat cu 1...Td1!, o mutare excelentă prin care se asigură înaintarea pionului în plus (b5) și se stînjenește la maximum mobilitatea pieselor albe. Greșit ar fi fost 1...Tg2, după care ar fi urmat 2.N:b5 N:b5 3.T:b5 T:g3 4.Tb6+ Rf7 5.Tb7+ și remiza este asigurată. După aceasta a urmat 2.e5! b4 3.Re3 Re7 (Retragerea regelui la e7 este necesară, deoarece se amenință 4.Nc4+ Re7 5.Tc7 Rd8 și 6.Td7) 4.Tc7 Rd8 5.Tb7 Tg1! (Acum amenințarea T:g3 este deosebit de puternică și albul nu are posibilități reale de a-l apăra: la 6.Rf4 g5+, la 6.Rf3 Nc6+ iar la 6.Rf2 Tg2+! 7.R:g2 Nc6+, de asemenea cu cîștig) 6.Nc4! (Fără îndoială, cel mai bun răspuns care oferă șansa practică de remiză prin dominarea la maximum a centrului și în legătură cu avansarea pionului „e”) 6...T:g3+ 7.Rd4 b3! 8.Rd5! (Greșit ar fi fost 8.T:b3 Tg4+ 9.

apropierea regelui alb) 20.Ra3 g4 21.T:b2 g3 22.T:c2 N:c2 25.Nd5 Re7 (Ultima speranță: pionul „g” este insuficient pentru cîștig. Au mai urmat unele încercări de cîștig care au fost ușor rezolvate de Portisch) 24.Rb2 Rd6 25.Ng2 Na4 26.Rc3 Nc6 27.Nh3 Re5 28.Rd2 Rf4 29.Re1 Nb5 30.Ne8 Re3 31.Nb7 Nd3 32.Ng2 Ne2 33.Ne6 Nc4 34. Nb7 Rf4 35.Nc6 Nd3 36.Nb7 Rg4 37.Ng2! Na6 38.Rd2 Rf4 39.Re1 și remiză. Un final excelent jucat de marele maestru maghiar.

În cea de a 5-a partidă a meciului a fost rîndul lui Tal să lupte pentru remiză. În poziția din **diagrama 4**, albul la mutare (Portisch) a continuat cu 1.Tb6. După cum a arătat Tal, pericole mari ar fi produs negrului 1.e5!? f:e5 2.f:e5 Ne6 3.Nb6 Rf7 4.f4 Th3+ 5.Rd2 Th2+ 6.Rc3 Th3 7.f5 N:f5 8.Tf6+ Re7 9.Tf5 Re6 și este remiză deoarece se pierde pionul e5. Dar albul poate juca mai bine: în loc de 5.Rd2, 5.Rd4! și la 5...Th4 6.Ng6+! R:g6 7.T:e6+ Rf7 8.Tf6+ Re7 9.Re4 — vezi **diagrama 5** — și contrar tuturor aparen-

Negrul la mutare

Negrul la mutare cîștigă

Re5 T:c4+! 10.R:c4 Ne6+ și negrul cîștigă sau 8.N:b3 Nc6! 9.Tb6 Re7 10.Tb4 Tg4+, urmat de schimbul turnurilor) 8...Tc3! (Se amenință 9...Nc6+) 9.Tb4 Re7 10.Tb7 b2! Rd4 (Dacă 11.T:b2? Ne6+ cîștigă) 11...Te2 12.Na2 (Deși permanent amenințat, pionul „b” a înaintat pînă la b2 șansele de cîștig ale negrului crescînd astfel considerabil. Deoarece după 12...Td2+ 13.Re8! sau 13.Rc3? b1C+—, continuarea este insuficientă pentru cîștig, negrul trebuie să facă o mutare cu regele, vezi **diagrama 2**) 12...Re8? (După ce a depășit faza cea mai grea a finalului, marele maestru Tal greșește. După cum a arătat Tal după partidă cu 12...Rd8! finalul era cîștigat astfel: 12.a6 Nc8 14.T:h7 N:c6 15.Nb1 Nf5! 16.Tb7! Tf2 17.N:f5 sau 17.Re3 Tg2 18.Na2 g5! 19.Rf3 g4+ 20.R:g2 Ne4+ 21.Rg3 N:b7 22. R:g2 și finalul rezultat este cîștigat (vezi **diagrama 3**), deoarece regele negru ajunge la timp la a3, astfel: 22...Rc7 23.Rf4 Rb6 24. Re3 Ra5 25.Rd2 Rb4 și nu merge 26.Rc2, din cauza Ra3, urmat de Nb4+; deci 26.Nb1 după care cîștigul se obține cu 26...Rb3! 27.Rd1 — sau 27.Nf5 Ra2 28.Ng6 Ra1 29.Rc3 Nd5 30.Nf5 Na2, urmat de Nb1 — 27...Na6, urmat de Nb3 și aducerea regelui la a3. După 17.

Negrul la mutare cîștigă

Albul la mutare

N:f5 se obține un final de turnuri cîștigător cu 17...g:f5 18.Re3 Th2 19.Rf4 Re8 20.Tb3 Re7 21.R:f5 Rc6 22.Re4 Rc5 și acum la 22.Rd3 decide 22...Th3+. Față de greșeala din partidă, (Re8) negrului îi lipsește un tempo pentru a-și asigura cîștigul). 13.e6! Nc8 14.T:h7 N:c6 15.Nb1 Nf5 16.Tb7! Th2 17.Na2 Rd8 18.Rc3 Tc2+ 19.Rb3 g5 (După 19...Te2 20.Re3 b1:D 21.N:b1 N:b1 22.T:b1 Re7 23.Tg1, finalul este remiză deoarece pionul „g” nu poate înainta fără să permită

Negrul la mutare

Negrul mută: remiză!

telor, Tal a demonstrat că poate obține remiză cu 9...b2 10.Tb6 Th2 11.Tb7+ Rd8 12.f5 Re8 13.Tb3 Rd7 14.f6 h5 15.Tb7+ Re8 16.Tb6 Rc7 17.Tb3 Rd7 18.Rf5 Tf2+ 19.Rg6 h4 20.Rf7 Te2!

După 1.Tb6 a urmat 1...Th5 (împiedică pericolele legate de 2.e5!) 2.f5 (Dacă albul totuși joacă 2.e5?, atunci negrul obține remiză astfel: 2...f:e5 3.f5 Tg5! — pentru a avea accesibil cîmpul g8 după 4.f6+ Rh8 5.Tb8+ Tg8 — 4.Re4 h5 5.R:e5 h4 6.f4 Th3+ Rh8! — la 7...Rf8? 8.Tb8+ Ne8 9.Nc4 Tel+ 10.Rd6! și împotriva amenințării f6—f7 nu există apărare — 8.Tb7 Tel+ 9.Nc4, vezi **diagrama 6**, 9...T:e4+!! — poartă de studiu! — 10.R:e4 h3 11.Tb8+ Rh7 12 Rf3 Re6 13.Rg3 Ne6 14.Tf5 Nf5 și remiză. După cum se vede, deși meciul cu Portisch a fost cîștigat la un scor sever (5½/2—2½) fiind la întrerupere în dificultate, Tal a trebuit să găsească variante excepționale pentru salvarea partidei.

După 2.f5, partida a continuat astfel 2...Th1! 3.f4 Th3+ 4.Rd2 Tf3 5.e5 Tf4 6.T:f6 Nc4! 7.Tg6+ Rf8 8.Tf6+ Re7 9.N:c4 T:c4 10. Tb6 Te4 11.f6+ Rf7 12.Tb7+ Rf8 13.Tb8+ Rf7 14.Tb7+ Rf8 și

Poziția din **diagrama 7** este un exemplu instructiv de modul în care cu un pion în minus fostul campion mondial V. Smislov realizează remiză în a patra partidă din meciul cu Gheller.

Albul la mutare

Albul cîștigă

Partida a continuat astfel: 1.Nb5 Cb8 2.Ca4 Nd4 3.Cb6 (În compensație pentru pionul în minus, piesele albe sînt ceva mai active) 3...Nc6 (Fără îndoială, cea mai bună mutare, deoarece schimbul nebulului dă posibilitate negrului să asigure definitiv apărarea pionului în plus) 4.N:c6 C:c6 5.Rf1 Ce5? (Mai importantă era aducerea imediată a regelui la c6, de exemplu: 5...Rf8 6.Re2 Re7 7.Rd3 Rd6 și albul nu poate juca 8.Re4, din cauza Ce5+) 6.Re2 f5 7.e:f5 e:f5 8.f4 Ce6 9.Ne3 (Acum se resimte faptul că regele negru e prea departe de centru) 9...Rf7 10.Cd7 (Pionul insuficient susținut, nu poate fi altfel apărat) 11.N:d4 C:d4+ 12.Re3 Ce6 13.Cb6 c3 14.Rd3 Cd4 15.R:c3 Ce2+ 16.Rd3 C:g3 17.h4! (Cu aceasta, remiza este asigurată, calul neavînd posibilitatea să atace pionul h4 iar regele negru nu poate interveni, fiind angajat în apărarea pionului g6) 17... Re6 18.Cd4 Ce4 19.Rd4 Cf2 20.Ce5 Rf6 21.Cd7+ și după mutările 21...Rg7 22.Ce5 Cg4 23.Cf3 Rf6 24.Cg5 Ch2 25.Ch7+ Rf7 26.Cg5+ Re7 27.Rd5 Cf1 28.Rd4 Rd6 29.Cf7+ Re6 30.Cg5+ Re7, negrul s-a convins că nu există cale de cîștig.

(Va urma)

Activitatea șahistă în țară

TURNEUL FEMININ DIN CAPITALA

Un bun prilej de verificare a stadiului de pregătire a șahistelor noastre frunzate, înaintea apropiatului meci cu Iugoslavia, l-a constituit turneul feminin disputat în Capitală luna trecută. A câștigat pe merit maestra Margareta Perevoznic, dovedind, în ciuda absenței sale de la ultimele concursuri, o pregătire teoretică destul de bună, mult calm și siguranță, concretizate în faptul că a reușit să termine concursul nevinsă.

Tinăra Suzana Makai a fost fără îndoială însă revelația turneului, impresionând prin jocul său plin de fantezie și inițiativă. Bine pregătită în toate fazele partidei (deschidere, joc de mijloc și final) a reușit cel mai bun rezultat din cariera sa, înclinat de

După un start destul de modest, 2 puncte din 5 partide, Margareta Teodorescu a jucat apoi mai aproape de adevărata sa valoare reușind să se claseze pe locul al 4-lea. În nota sa obișnuită a jucat Gertrude Baumstark: nu a pierdut decât o singură partidă, a câștigat doar două, iar restul remize. Cu mai multă inițiativă în joc, ar putea obține rezultate superioare.

Depart de forța sa de joc reală maestra Rodica Reicher s-a comportat slab, a ratat poziții favorabile sau cel puțin egale, ocupând în clasament un loc foarte modest. Este un semnal de alarmă pentru cei care se ocupă de pregătirea acestei jucătoare de bază a reprezentativei noastre feminine.

În rest, s-a jucat modest, uneori cu greșeli grave, care au viciat rezulta-

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1 Margareta Perevoznic . . .	●	1/2	1	1/2	1/2	1	1	1/2	1/2	1	1	7 1/2
2 Suzana Makai	1/2	0	1/2	1/2	0	1	1	1	1	1	1/2	7
3 Eleonora Jianu	0	1/2	●	1/2	0	1	1	1	1	1	1/2	6 1/2
4 Margareta Teodorescu . . .	1/2	1/2	1/2	●	1	0	0	1/2	1	1	1	6
5 Gertrude Baumstark	1/2	1/2	1	0	●	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	5 1/2
6 Rodica Reicher	0	0	0	1	1/2	●	1	1/2	1/2	1/2	1	5
7 Maria Desmireanu	0	1/2	0	1	1/2	0	●	1	0	0	1	4
8 Maria Pogorevici	1/2	0	0	1/2	1/2	1/2	0	●	1/2	1/2	1	4
9 Elena Răducanu	1/2	0	0	0	1/2	1/2	1	1/2	●	0	1	4
10 Marieta Ionescu	0	0	0	0	1/2	1/2	1	1/2	1	●	1/2	4
11 Heidrun Brantsch	0	1/2	1/2	0	0	0	0	0	1/2	1/2	●	1 1/2

obținerea celei de a doua norme de maestru. Eleonora Jianu a confirmat locul pe care s-a situat în finala ultimului campionat republican. În plin progres, cu mai multă stăpânire de sine în unele partide, ar fi putut aspira chiar la ocuparea primului loc.

tele ce se conturau pe tablele de șah. Forma sportivă a unor jucătoare ca Maria Pogorevici, Elena Răducanu sau Maria Desmireanu lasă de dorit și necesită eforturi susținute pentru o redresare rapidă.

T. Nicoară

NUMEROASE COMPETIȚII LA PLOIEȘTI

Șahistii ploieșteni au avut la dispoziție în ultima vreme un amplu program competițional, condus cu grijă și pricepe de organele locale ale vieții șahiste.

Luna trecută s-a încheiat o nouă ediție a campionatului individual masculin. Maestrul C. Partoș, confirmând forma sportivă arătată la finala campionatului republican, a câștigat detașat concursul, suferind o singură înfrângere, în partida cu candidatul de maestru C.

Butnaru, situat pe locul al 2-lea. Acesta a jucat destul de bine și dacă ar fi fost mai atent în partidele cu Crăciunescu și Tudor, putea să realizeze un punctaj mai bun. Merită remarcate tinărul Dan Crăciunescu și Gh. Vulcan, clasati în apropierea frunzătorilor clasamentului.

Pentru jucătorii mai puțin experimentați s-au organizat concursuri de clasificare sportivă.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1 C. Partoș C.S.O.P.	●	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
2 C. Butnaru	1	●	1	1/2	0	0	1	1	1	1	1	1/2	8
3 L. Pogorevici	0	0	●	1	1/2	1	1/2	1	1	1	1	0	7
4 Gh. Vulcan	0	1/2	0	●	1	1	1	0	1	1/2	1	1	7
5 D. Crăciunescu	0	1	1/2	0	●	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	1	6
6 C. Tudor Prahova	0	1	0	0	1/2	●	1	1	1	1	1	1	6
7 Fl. Păune	0	0	1/2	0	1/2	1/2	●	0	1	1/2	1	1	5
8 V. State Raf. Teleajen	0	0	0	1	0	0	1	●	0	1	1	1	4 1/2
9 M. Vlt C.S.O.P.	0	0	0	0	1/2	—	0	1	●	1	1	1	4 1/2
10 I. Oprescu Prahova	0	0	0	1/2	1/2	1	1/2	1/2	0	●	0	1/2	3 1/2
11 V. Sinițaru Raf. Teleajen	0	0	0	0	1/2	0	0	0	0	1	●	+	2 1/2
12 N. Filip C.S.O.P.	0	1/2	1	0	0	0	0	0	0	1/2	—	●	2

Concursul pentru categoria I a fost câștigat de I. Straff (Petrul Ploiești) și M. Zamfirescu (Petrul Brazi), ambii acumulând câte 8 1/2 puncte, suficiente pentru o notă de categoria I. Urmează apoi: I. Roncu 4 1/2, P. Popescu 4, E. Niculescu 1 1/2, P. Bernschütz 1 punct.

Concursul pentru categoria a II-a a dat de asemenea doi învingători: M. Dumitrescu și C. Crăciunescu, cu câte 7 1/2 puncte. În clasament sînt urmați de Tr. Nicolae 7, H. Stoicescu 4 1/2, M. Gavrilă 2, C. Mureșan 1 punct.

Faza orășenească a campionatului republican destinat juniorilor s-a încheiat cu succesul tinărului C. Crăciunescu. El a totalizat 12 puncte. Pe locurile următoare s-au clasat: C. Mureșan 11 1/2, Tr. Nicolae 10, H. Stoicescu 9, N. Maxim 5 1/2, M. Popescu 4, I. Negoită 3, D. Grigoraș 1 punct. S-a jucat în două ture.

În fruntea concursului juniorilor s-au situat surorile Nicole și Iuliana Daniele, în vîrstă de 10 ani și respectiv 8 ani. Titlul a revenit primei, după ce a învins-o pe surioara sa cu 3 1/2—2 1/2.

Optimile de finală ale campionatului republican au întrunit 28 de concurenți împărțiți în 2 grupe. Intrecerile din cadrul grupelor I s-au desfășurat în sala clubului sportiv „Petrul”. Victoria a revenit Dr. Leonid Pogorevici, cu 14 puncte, din tot atâtea posibile. Pe locurile următoare s-au clasat Păune, Filip 11, Tudor 10 1/2 etc.

În grupa a 2-a, găzduită de sala „Constructorul” a câștigat V. State cu 11 puncte. Urmează Dinescu 9 1/2, Oprescu 8 etc. (12 participanți).

Propaganda șahistă în orașul Ploiești este bine susținută, aceasta constituind un merit în primul rînd al șahistilor de la Petrul. În ultimele două luni, maestrul C. Partoș și candidatul de maestru C. Butnaru au ținut 5 simultane la secțiile de șah din localitate. Astfel, cu ocazia aniversării „Zilei Unirii”, s-au dat simultane la asociațiile sportive „Petrul” Brazi (10 mese) și „Atelierele de reparat material rulant” (23 de mese). La acesta din urmă, simultanistul a realizat 19 victorii și 1 remiză. În 3 partide a trebuit să se recunoască învins.

Seria simultanelor a fost continuată de C. Butnaru la „Rafinorul” Ploiești (20 de mese) și la „Fabrica de sticlă” (10 mese) și din nou de C. Partoș la „Atelierele de reparat material rulant”, de data aceasta la 41 mese. După aproape 3 ore de joc, maestrul Partoș a obținut 38 de victorii și a acordat 3 remize (Gh. Falcan, M. Niculescu, Fl. Constantinescu).

Toate aceste acțiuni propagandistice au fost sprijinite cu multă grijă de tov. I. Cluceru, secretarul clubului sportiv orășenească „Petrul”, ca și de alți activiști ai mișcării sportive locale printre care cităm pe tov. Gh. Falcan (A. S. Vagonul). În proiectele de viitor ale propagandei șahiste ploieștene se numără și organizarea unui simultan la 100 de mese, la care urmează să participe doi maeștri.

Iată un exemplu de muncă susținută de la care sînt de așteptat roade frumoase. Asemenea acțiuni trebuie sprijinite în întreaga regiune Ploiești, ca și în alte regiuni ale țării, pentru că propaganda șahistă este unul dintre principalele mijloace pentru atragerea maselor la practicarea jocului de șah.

ȘTIRI

● În cinstea zilei de „16 Februarie”, echipa de șah a Direcției regionale C.F.R. Craiova „Autorapid” a susținut de curînd la Sibiu, la sediul Consiliului raional, o întâlnire amicală cu reprezentativa orașului. După consumarea celor 6 partide disputate, întâlnirea s-a încheiat cu un scor egal. Iată rezultatele parțiale, în ordinea meselor: I. Ceaușanu—S. Neamtu 0—1, C. Klein—N. Bratu 1/2—1/2, I. Luman—R. Carbulițchi 1/2—1/2, F. Wellman—M. Socoteanu 1—0, I. Maier—D. Nichita 0—1, Gh. Neagu—D. Marian 1—0 (Primii jucători fac parte din reprezentativa Sibiului).

● La Ghioc, în organizarea asociației sportive „Podgoria”, s-a încheiat finala campionatului pe echipe mixte al raionului Lipova, din regiunea Arad. Ca și anul trecut, șahistii de la „Podgoria” au cucerit titlul de campioni raionali, după ce au întrecut în întâlnirea decisivă pe „Mureșul”—Lipova cu scorul de 4 1/2—1 1/2. De altfel, reprezentanții

asociației sportive „Podgoria” au cucerit titlurile de campioni raionali și la concursurile destinate juniorilor: **Rozalia Baricz** la fete și **Otto Eder** la băieți.

Acum, șahiștii de la „Podgoria”, tineri și virșnici, se pregătesc cu grijă pentru o cit mai bună comportare în faza regională a campionatelor republicane.

MEMORIALUL LADISLAU KARACSONYI

Zilele trecute s-a încheiat întrecerea de șah organizată în amintirea regretatului „maestru orădean” Ladislau Karacsonyi. Competiția organizată de comisia orășenească de șah, a angrenat 24 de echipe din localitate, care timp de 12 săptămâni s-au luptat pentru cucerirea trofeului. Acest concurs a cuprins peste 200 de concurenți, candidați de maestri și jucători de categoria I și a II-a. După disputarea rundelor preliminare, în finală s-au calificat 6 echipe: Sanitas, Progresul, Voința, F.C.O., Invățămîntul și Infrățirea.

În finală au fost partide viu disputate, pe primul loc situându-se echipa Infrățirea (alcătuită din Fischer, Horvath, Körösi, Karscht, Roth, L. Nagy și Ille) care a realizat 8 puncte. Pe locurile următoare în ordine s-au clasat echipele Sanitas 7, F.C.O., Voința, Invățămîntul 4 și Progresul 3 puncte.

Cupa transmisibilă a fost cucerită de echipa Infrățirea. Viitoarea ediție a memorialului Ladislau Karacsonyi va fi organizată la sfîrșitul anului 1966.

SAHUL SPORT... „CENUȘAREASĂ”

Sebeșul, pitorescul oraș din regiunea Hunedoara, numără citeva sute de adepți ai șahului, de toate vîrstele. La „Fielarul” (Fabrica de materiale sportive din piele „Căprioara”) ca și la „Textila” (Fabrica de ciorapi și tricotate „Sebeșul”), la „Unirea” (Cooperativele meșteșugărești de producție) sau la „Spartac” (Uniunea raională a cooperativelor de consum), cu secții afiliate, au loc, aproape zilnic, dispute aprige, fie în cadrul campionatelor pe asociație, fie între selecționatele de asociații, fie cu caracter festiv, cum a fost cea dotată cu „Cupa 30 Decembrie”, fie în „limitele” campionatului raional.

Așadar, o activitate competițională există.

Ceva mai mult, te impresionează plăcut să înflinești la Sebeș și un veritabil... curent șahist, întreținut de citiva sportivi care studiază cu pasiune și pricepere probleme de teorie, care citeșc și priceper probleme diferite publicatii de specialitate românești sau de peste hotare. Unul dintre ei este chiar președintele comisiei raionale de șah, tovarășul Ion Apolzan, un pasionat propagator al acestui sport pe meleagurile sebeșene, în asociațiile din mediul rural dar și în cele organizate la sate. Prin strădaniile tovarășului Apolzan s-au ridicat în anul din urmă o serie de talenți sportivi șahiști ca Stelian Enache, Nicolae Cetean, Constantin Dumitrescu ș. a., jucători activi, angrenați în activitatea competițională, ca și în cea de dezlegări de probleme de șah.

Din păcate, ne spunea tovarășul Apolzan, activitatea din raionul nostru se desfășoară anonim, șahul fiind într-un fel un sport „cenușăreasă”. Comisia regională n-a întreprins acțiuni de răspîndire mai largă a acestui sport, concursuri fulger, cu caracter demonstrativ etc. Membrii comisiei regionale se vîd destul de rar prin locurile noastre. Cu un sprijin mai concret, consider că în raionul Sebeș șahul și-ar putea sporți vertiginos numărul practicantilor.

Este tocmai ceea ce așteptăm și noi din partea celor direct vizati...

EDIȚIA I-A FESTIVĂ A CAMPIONATULUI DE SAH AL ORAȘULUI VICTORIA

Coordonată de către secția de șah a asociației sportive „Chimia”, activitatea șahistă din Orașul Victoria este în continuă dezvoltare cu perspective dintre cele mai frumoase.

Între multiplele acțiuni desfășurate pe această linie în noul oraș socialist al țării noastre strălucit de masivul Făgărașului, campionatul orășenesc de șah va constitui un obiectiv principal care va fi urmărit cu grijă an de an.

La invitația asociației sportive „Chimia”, lista concurenților a fost completată prin participarea „hors concours” a maestrei internaționale Elisabeta Polihroniade care, prin jocul său, a ridicat mult valoarea generală a acestui concurs. Șahiștii din Orașul Victoria își exprimă pe această cale satisfacția lor sportivă pentru sprijinul acordat.

După cum rezultă din diagrama alăturată, maestra internațională Elisabeta

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1 Polihroniade Elisabeta	●	1/2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1/2	1	12
2 Dalseno Victor	1/2	●	1/2	0	1	1	1	1	1	1	1	1/2	1	1	10 1/2
3 Păsculescu Vasile	0	1/2	●	1	1	1	1	1/2	1	1	1	1/2	1	1	10
4 Siantru Mircea	0	1	0	●	1/2	0	1/2	1	1	1	1/2	1	1	1	8 1/2
5 Murgu Dumitru	0	0	0	1/2	●	0	1	+	1	1	1	1	1	1	8 1/2
6 Cătănescu Eugen	0	0	0	1	1	●	1	1/2	1	1	0	1	1/2	1	8
7 Puia Vasile	0	0	1/2	1/2	0	0	●	0	1	1/2	1	1	1/2	1	6
8 Paragină Ioachin	0	0	1/2	0	—	1/2	1	●	0	0	1	1	1	1	6
9 Prodan Ion	0	0	0	0	0	0	0	1	●	1	1/2	1	1	1	5 1/2
10 Cioplea Ion	0	0	0	0	0	0	1	0	●	1	1	1	1	1	5
11 Komaromi Toma	0	0	0	1/2	0	1	0	0	1/2	0	●	1	0	0	3
12 Oneț Ion	0	1/2	1/2	0	0	0	0	0	0	0	0	●	1	1	3
13 Manu Octavian	1/2	0	0	0	0	1/2	1/2	0	0	0	1	0	●	0	2 1/2
14 Spitzer Mareu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1/2	1	0	1	●	2 1/2

Ediția I-a a campionatului Orașului Victoria care a avut de altfel și caracter festiv a fost inaugurată în lunile octombrie—noiembrie a anului trecut. S-au constituit două grupe semifinale care au intrunit 30 jucători de categorii inferioare de calificare sportivă, în vederea calificării în finala competiției. Jucătorii O. Manu, I. Paragină, T. Komaromi au obținut cele mai bune rezultate în această etapă.

În ultimele zile ale anului 1965 a fost organizată într-un cadru sărbătoresc, în sala modernului club orășenesc, etapa finală a acestei prime ediții a campio-

polihroniade a cîștigat detașat competiția.

Primul titlu de campion al Orașului Victoria a fost cîștigat de către tînărul șahist de categoria I, Dalseno Victor, care împreună cu principalul său următor V. Păsculescu, a dovedit deosebite calități de joc și de pregătire.

Prin organizarea acestei prime ediții a campionatului orășenesc, șahiștii din orașul Victoria au în față un program competițional antrenant menit să contribuie la atragerea tineretului înspre această disciplină sportivă.

M. RAILEANU coresp.

SAHUL PRIN CORESPONDENȚĂ

CUPA SATELOR

A 2-a ediție a competiției destinată șahiștilor din satele noastre s-a bucurat de suficient interes deși trebuie spus că numărul echipelor participante a fost mai mic decît anii trecuți. Pentru etapa preliminară s-au constituit 8 grupe, cîștigătoare urmînd să-și dispute trofeul în etapa finală ce va începe în curînd. În general, echipele clasate pe primul loc s-au detașat la o diferență confortabilă de puncte de celelalte competitori. Numai în grupa 1, două echipe au acumulat aceleași puncte, conducerea concursului hotărînd să le acorde amîndurora dreptul de a juca în finală.

Iată rezultatele înregistrate:

Grupa 1: Voința (Războieni-Bacău), Tîneretea (Apostolache-Ploiești) 10 1/2 puncte, Avîntul (Putineiu-București) 6, Avîntul (Bobda-Banat) 3, Unirea (Ambud-Baia Mare) 0; grupa a2-a: C.A.P. Baruch Berea (Galați) 11, Voința (Vața de jos-Hunedoara) 9, Surduc (Cluj) 7, Școala de 8 ani (Putineiu-București) 3, Căminul cultural (Topliceni-Ploiești) 0; grupa a 3-a: Școala de 8 ani (Găureni-Iași) 15, Recolta (Filipești de Pădure-Ploiești) 12, Poiana Mare (Oltenia) 9, C.F.R. (Lehliu-București) 6, Sipet (Banat) 3, Avîntul (Sălaj-Crișana) 0; grupa a 4-a: Școala de 8 ani (Purcănești-Argeș) 12, A.C.P. Cîtcău (Cluj) 9, Belșugul (Hovirna-Suceava) 6, Recolta (Cătinu-Ploiești) 3, Ocna Sugatag (Maramureș) 0; grupa a 5-a: Petrolul (Berca-Ploiești) 11 1/2, Ponorul (Vața de jos—Hunedoara) 9 1/2, Milisăuți (Suceava) 6, Colacu-București 3, Școala de 8 ani (Ivști-Galați) 0; grupa a 6-a: Ogorul (Românești-Cluj) 12, Vulcănești (Ploiești) 9.

Școala de 8 ani (Putineiu-București) 6, Muncitorul (Ghidigeni-Iași) 3, C.A.P. Flămînda (Oltenia) 0; grupa a 7-a: G.A.S. Băbeni (Galați) 12, Școala de 8 ani (Găiseni-București) 9, G.A.S. Netuș (Brașov) 6, C.A.P. Sărbulești (Argeș) 3, Topalu (Dobrogea) 0; grupa a 8-a: Recolta (Săldăbagiu Mic-Crișana) 11, Ciuperceii Noi (Oltenia) 10, Topalu II (Dobrogea) 6, G.A.S. Călinești (Suceava) 3, Recolta (Mureșenii — Mureș Autonomă Maghiară) 0 puncte.

ȘTIRI

● Între echipele Belgiei și Suediei a început la sfîrșitul anului 1965 un meci de șah prin corespondență la 44 mese.

● De citeva luni a luat ființă în Peru „Liga Peruana de Ajedrez por Correspondencia”. Prima „ieșire” internațională a celei mai noi membre a I.C.C.F. este un meci la 20 mese cu reprezentativa R.F.G., care a început la 1 martie a.c.

● Într-o serie de țări europene, au fost desemnați învingătorii în ultima ediție a campionatelor naționale respective. Dăm mai jos rezultatele complete înregistrate:

R.D.G.: G. Richter 11 puncte (din 13), F. Bartusatz 9 1/2, B. Koch 9, H. Mohaupt 8, A. Herzel 7 1/2, J. Petzold și E. Stransky 7, H. Broberg și H. Tothmann 6 1/2, D. Schwertfeger și G. Kummer 5 1/2, A. August 5, H. Kraikowski 3, M. Müller 0.

Belgia: R. Beyen 7 1/2 din 9, W. Leroy și E. Henrotay 6, V. Katranowski 5 1/2, A. Calens 5, J. Roose și J. Lingier 4 1/2, L. Denckens 4, G. Andries 2, G. Boudelet 0.

Anglia : Milan 9 (din 10), Richardson 8, Dodson, Hoad 7, Treeman 5½, Landschaft 5, Bonham 4, Gibbs și Roche 3, Foster 2½, Campbell 1.

În campionatul juniorilor a învins Hurdle.

Finlanda : A. Sauso 8 (din 11), R. Kananen și O. Lampela 7½, P. Palmo 7, E. Aaltio și M. Vitto 5½, A. Kaasalainen, G. Lagland și E. Ekblom 5, R. Miettinen 4½, E. Heilimo 3, A. Rounala 2½.

Austria : Giselbrecht 14½ (din 17), Hälinger 14, Thannhauser și Teichmeister 10, Spielvogel 9½, Vosta 9, Hirsch 8, Kranzl 7½, Ritzberger și Thurner 7, Poynter 6½, Szukits 6, Neber 4½, Zah 4, Langer 0.

REZULTATE

Finalele celui de-al IV-lea campionat republican de șah prin corespondență (1963—1966) sînt în plină desfășurare. Iată câteva rezultate :

Feminia : Maria Slajtoru 1 Sofia Fila Elisabeta Polihroniade ½ Cornelia Voiculescu, Greti Altman ½ Adela Gesticone.

Masculin : Braunstein 0 Parasceac, Firu 1 Parasceac, Vaisman 1 Rosca, Ghileu 0 Malcoci, Vaisman 1 Braunstein, Parasceac ½ la Vaisman, Roșca și Malcoci, Tocăniță ½ la Vaisman, Ghileu și Henrich, Malcoci ½ la Vaisman și Henrich, Vaisman ½ Șuta, Henrich ½ Firu.

În clasament conduce **Vaisman** cu 3½ puncte (din 5 partide), urmat de **Malcoci** 2½ (4) și **Parasceac** 2½ (5).

CONCURSURILE CU DESCHIDERI OBLIGATORII

Rezultate

Partida Spaniolă

Grupa a 2-a : N. Ionașcu câștigă la A. Pușcaș și N. Weinberg ;

Grupa a 4-a : St. Ciolacu câștigă la M. Stan și pierde la I. Cucuianu ; Fr. Pastor câștigă la I. Cucuianu ; jucătorul I. Băloni este rugat să comunice partenerilor săi dacă mai continuă jocul sau nu ;

Apărarea siciliană

Grupa 1 : C. Ruse câștigă prin depășirea timpului de gîndire partidele cu Eleonora Turros și C. Ionescu ;

Grupa a 4-a : N. Ciocan pierde partidele cu Mariana Moisescu și L. Miskolczy ; jucătoarea Mariana Moisescu este rugată să respecte cu mai multă grijă prevederile regulamentului referitoare la datele și condițiile în care se transmit răspunsurile datorate partenerilor de joc ;

Gambitul damei

Grupa 1 : T. Takacs—A. Grecu 1—0 ;

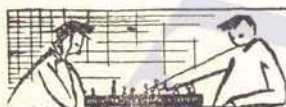
Grupa a 2-a : V. Nonea câștigă partidele cu D. Cipere și A. Rudai. Jucătorul V. Nonea a încheiat toate partidele pe care trebuia să le joace în această grupă, realizînd 6½ puncte !

Grupa a 3-a : D. Hogeia a obținut remiză în partidele cu C. Bogdan și V. Olaru ;

Grupa a 4-a : I. Zaharia—L. Vigh ½—½ ;

Grupa a 5-a : Gh. Cristian a câștigat la C. Baltac și a remizat cu V. Păltineanu ;

Grupa a 6-a : Gh. Negoiescu a câștigat la D. Geese (prin depășirea timpului de gîndire) și la Laura Husti și a pierdut partida cu A. Barbu.

Intrucît marea majoritate a partidelor sînt încă în curs de desfășurare, nu putem publica încă primele clasamente.

Reamintim din nou participanților să studieze cu atenție Regulamentul jocului de șah prin corespondență, publicat în numărul 8/1965 al Revistei de șah și Regulamentul concursului cu deschideri obligatorii, în care se precizează condițiile de calificare în finala competiției.

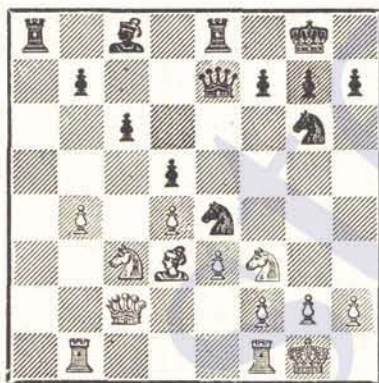
99. GAMBITUL DAMEI

A. Chilea
(Căzînești)

V. Malcoci
(Cluj)

Finala celui de-al 4-lea campionat prin corespondență al României

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Cc3 Cf6 4.Ng5 Cb7 5.e3 c6 6.c:d5 e:d5 7.Nd3 Ne7 8.Cf3 0-0 9.Dc2 Te8 10.0-0 Cf8 11.Tab1 („Atacul minorității” din Gambitul damei. La această poziție, prin intervertire de mutări, s-a ajuns și în partida Taimanov-Nejmetdinov, al XXI-lea campionat al U.R.S.S. Nejmetdinov a adoptat o linie de joc, probabil una dintre cele mai bune pentru negru, partida de față urmînd aceeași idee) 11...a5 (Negrul nu oprește înaintarea pionului „b” al albului, care se realizează prin a2—a3 și apoi b2—b4 însă, spre deosebire de continuarea obișnuită 11...a6 12.b4, urmat de 13.a4 și 14.b5, negrul obține ceva mai repede stăpînirea coloanei „a”, ceea ce poate să aibă o deosebită importanță tactică) 12.a3 Ce4 13.N:e7 D:e7 14.b4 a:b4 15.a:b4 Cg6 (Negrul este dispus la continuarea : 16.N:e4 d:e4 17.Cd2 f5, urmat de Dg5 și Ch4, cu amenințări serioase. Taimanov a jucat 16.b5? însă după 16...Ng4 17.Cd2 C:d2 18.D:d2 Ch4! a ajuns într-o poziție rea, negrul amenințînd Nf3 sau Cf3+. Nu rezolvă nimic : 19.Ne2, datorită continuării 19...Nh3! 20.g:h3 Dg5+ 21.Ng4 Cf3+ Vezi diagrama).

16.N:e4 d:e4 17.Cd2 f5 18.b5 Dg5 19.b:c6 b:c6 20.Ca4 (Linia de joc aleasă de alb este diferită de continuarea lui Taimanov din sus-amintita partidă. Albul își continuă consecvent planul de atac asupra pionului slab al negrului din c6. El subapreciază resursele de atac ale negrului pe aripa regelui și poziția sa pe prăbușește în câteva mutări!) 20...Na6 21.Tfcl Nd3 22.Db3+ Rh8 23.Tb2 f4! 24.Tf3! (Nu dădea nimic schimb pe e3 fiindcă ușura apărarea albului. Acum albul este complet pierdut și mutările următoare sînt forțate) 25.g3 Dg4 26.Rh1 Ta5!! (Se amenință 27...Dh3 28.Tg1 Th5 cu mat imparabil. Era greșit : 26...Dh3? 27.Tg1 Ta5 28.g4) 27.Ce5 Dh3 28.Tg1 Ta1!! și albul cedează. La 29.Cb1 Nf1 cu mat imparabil : la 29.Tb1 Tb1 30.C:b1 Nf1 și în sfîrșit la 29.Ta1 Dg2 mat.

Comentarii de Dr. V. Malcoci

100. APĂRAREA SICILIANĂ

E. Szabo
(Timișoara)

A. Anton
(Iasi)

Finala ediției a 3-a a campionatului republican

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 Cb7 7.Nc4 Da5 8.Dd2 e6 (Un interesant sistem de dezvoltare : albul are de ales cele două rocade) 9.0-0 Ne7 10.Cd5!? (Interesant dar teoria „preferă” 10.Tad1, Tal—Polugaevski, campionatul U.R.S.S. 1959) 10...D:d2 11.Cc7+ Rf8 12.N:d2 Tb3 13.Cd:e6+ f:e6 14.C:e6+ Rf7 15.f4 Cb6 16.Cg5+ Rf8 17.Nb3 d5 18.e:d5 Nc5+ 19.Rh1 Cb:d5 20.Tael Nd6 21.c4 Ce7 22.Cf7 R:f7 23.c5+ Ce5 24.c:d6 Td8 (Negrul s-a apărut cu succes și a rămas cu o figură în plus pentru doi pioni, din care unul condamnat) 25.f5 Nd7 26.Ng5 Nc6 27.Te6 Td7 28.Td1 Rf8 (Atacul albului a fost anihilat complet) 29.h3 Te8 30.T:e8 R:e8 31.Te1+ Rf8 32.Te6 Ce8 33.Rh2 C:d6 și albul a cedat.

101. PARTIDA SPANIOLĂ

Gh. Rotariu
(București)

I. Berbecaru
(București)

Finala ediției a 3-a a campionatului republican

1.e4 c5 2.Cf3 Ce6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0-0 Ne7 6.d3 b5 7.Nb3 d6 8.c3 Ca5 9.Nc2 c5 10.Tel 0-0 11.Cb2 Ce6 12.Cf1 (Prin inversiune de mutări s-a ajuns în varianta Cigorin). 12...Te8 13.Cc3 Nf8 14.Cd5 C:d5 15.e:d5 Ce7 16.d4 f6 17.d:e5 d:e5 (Linia adoptată de negru cu 12...Te8, urmat de Nf8, pare mai puțin recomandabilă) 18.Ch4 g6 19.d6 Cf6 20.C:f5 N:f5 21.N:f5 g:f5 (Realizînd și deschiderea rocadei, albul capătă reale șanse de câștig). 22.Df3 f4 23.a4 b4 24.Td1 Ta7 25.Dd5+ Rh8 26.D:c5 Td7 27.D:b4 N:d6 (Cîștigarea partidei este numai problema de tehnică) 28.De4 Nc5 29.Tel Db6 30.De2 Ted8 31.b4 Ne7 32.Ta2 Dc6 33.Nd2 f3 34.g:f3 Td3 35.Ne3 D:c3 36.b5 a:b5 37.a:b5 De4 38.Tb2 Na3 39.Tbb1 Tg8+ 40.Rh1 Nb4 41.Tec1 și negrul a cedat.

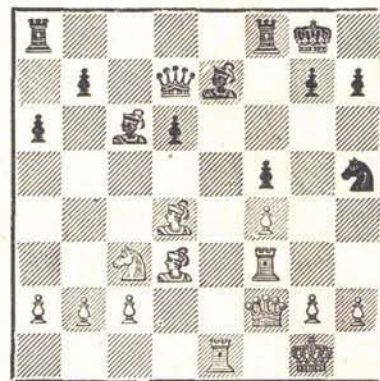
102. APĂRAREA SICILIANĂ

M. Șuta

V. Cotoman

Campionatul României prin corespondență, ediția a IV-a

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 e6 6.Ne2 Ne7 7.0-0 0-0 8.f4 Ce6 9.Nc3 Nd7 10.Del C:d4 11.N:d4 Nc6 12.Nd3 (Dacă direct 12.Dg3, negrul poate răspunde cu înaintarea g7—g6) 12...a6 13.Tf3!? (Mai naturală pare mutarea 13.Dg3, deși în partida Günsberger—Buză, semifinalele campionatului României 1965, albul a pierdut) 13...Ch5! (Cu amenințarea Ch:f4) 14.Df2 f5 15.Tel Dd7 16.e:f5! e:f5 (Negrul s-a temut să bată la f3 și să accepte sacrificiul de calitate oferit de alb, ceea ce ar fi menținut partida încă pe făgașul unei lupte ascuțite. Acum superioritatea pozițională a albului este zdrobitoare și sfîrșitul survine rapid. Vezi diagrama).

17.Th3 Cf6 (Încercarea 17...g6 duce la același deznodămînt în câteva mutări) 18.Dh4 h6 19.Tg3 Rf7 20.Dh3 g6 21.T:g6!! R:g6 (La 21...Ce8 22.Dh5 iar la 22.Re8 N:f6) 22.T:e7! și negrul a cedat. Dacă 22...D:e7, atunci 25.D:f5+ cu mat la mutarea următoare. La alte mutări, urmează 23.Dg3+.

103. PARTIDA SPANIOLĂ

G. Nyström
(Finlanda)

E. Rusenescu
(Romînia)

Preliminariile ediției a 6-a a Campionatului mondial pe echipe

1.e4 c5 2.Cf3 Ce6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0-0 C:e4 6.d4 b5 7.Nb3 d6 8.d:e5 Ne6 9.Dc2 Ne7 (O deschidere destul de des întâlnită care nu lasă să se întrevadă sfîrșitul atît de rapid al acestei partide) 10.Td1 Ce5 (În partida Keres—Euwe, Moscova 1948 s-a jucat 10...0-0 11.c4 b:c4 12.N:c4 Nc5 13.Ne3 N:e3 etc. cu avantaj pentru alb) 11.c4 d4! 12.C:b5 C:b3 13.a:b3 a:b5 14.T:a8 D:a8 15.D:b5 0-0 16.C:d4! (Albul cade în cursa întinsă de negru și va capitula după câteva mutări) 16...Td8 17.Ne3 C:d4! și albul a cedat la 18.N:d4 urmează c5! iar la 18.T:d4 negrul joacă 18...T:d4 19.N:d4 De4 cu câștig de figură.

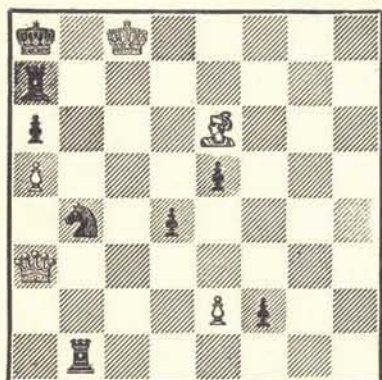
Ing. C. Ștefaniu

STUDII și PROBLEME

Concursul nostru internațional 1966

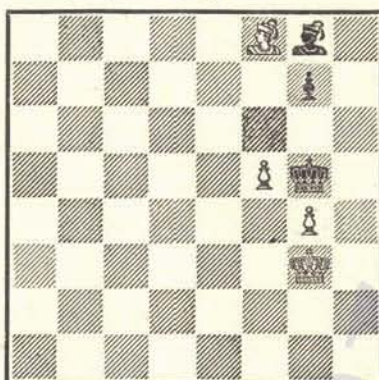
Arbitru: RADU VOIA (București)

F. S. Bondarenko și A. P. Kuznețov (U.R.S.S.)

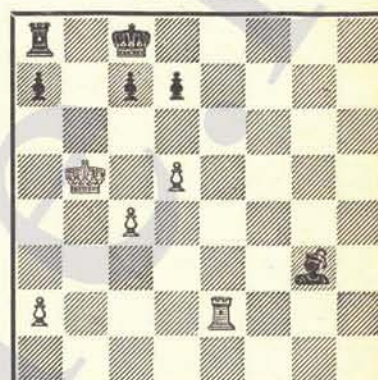
551

Alb câștigă

552

Alb câștigă

553

Alb câștigă

SUCESUL MAESTRULUI EM. DOBRESCU

La sfârșitul anului trecut ziarul „Vecernii Leningrad” a organizat un mare concurs de studii ce s-a bucurat de succes, atât prin participarea numeroasă cât și prin calitatea studiilor.

Un succes de prestigiu a înregistrat maestrul Em. Dobrescu, care a obținut locul III din 84 studii ale celor 55 de autori participanți.

În referatul maestrului internațional V. Korolkov, se menționează următoarele despre studiul compozitorului ro-

mân: „O strălucitoare și dificilă superminiatură. Cu un material minimal, în joc apar sacrificii repetate și de efect ale turnului”.

Dăm mai jos 5 studii participante, cititorii putând aprecia nivelul înalt al concursului.

SOLUȚII

- I. 1.Cd2 Cg3 2.f:g3 h1D 3.c4+Rd4 4.Cf2! Dh5 5.g4! remiză;
II. 1.Ne6+! R:c6 2.Tg8!! Dh1 3.Tg1! Dh8 4.Tg8 D:g8 5.f7 D:f7 6.e:d8C+! remiză;

III. 1.Te4!! (1.Tb5+ Ra7 2.Ta5+ Rb6 3.Ta4 Dd1+; sau 1.Cc3 Df1+ 2.Cb1 Da6+ 3.Rb2 Db6+) Rb6 2.Tb4+ Ra5 3.Ta4+! Rb5 4.Rb2! De2+ 5.Rb3! (5.Ra3 De3+) Dd1+ 6.Rb2! De2+ 7.Rb3 remiză.

IV. 1.Cg6! (1.Cf7 Td2 2.Tg4+ Rf8 3.Nb3 c2 4.Tc4 Td5+ 5.Ra6 Td3 6.Tc8+ Rg7 7.Ne6 remiză) c2 2.T:c2 R:g6 3.Nb1! Ta3+ 4.Rb4 Ta1! 5.Tc1+ Rf6 6.Te1! Rg7 7.Tf1 Rh8 8.Tg1 a5+ 9.Rb3 a4+ 10.Rb2 Ta3! 11.Th1+! și câștigă;

V. 1.Nb2+ (1.Rc6 Nh7 2.Nb2+ Rf7!) Rh6 2.Rc6 Td1 3.Nd4! Nh7 4.Rd5 Tel 5.Ne3+! T:e3 6.a8D Ne4+ 7. Rd4 N:a8 R:e3 remiză; 2...Th5 3.Ne5 Nh7 4.Rd5 Th4 5.Nf4! remiză; 2...Nh7 3.Rd5 Th4 4.Nc1+ R oriunde 5.Nf4! remiză; 2...Nh7 3.Rd5 Tel 4.Nc1+ R oriunde 5.Ne3! remiză.

G. Kasparian
Premiul 1

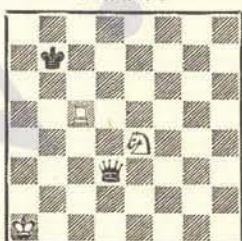
Remiză

G. Nadareșvili
Premiul 2

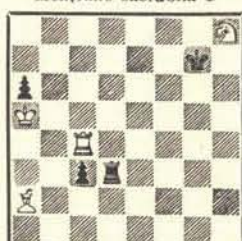
Remiză

Em. Dobrescu
Premiul 3

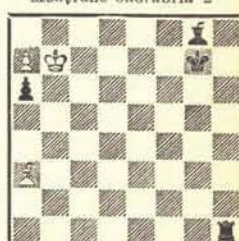
Remiză

Z. Kadrev
Mențiune onorabilă 1

Alb câștigă

A. Grinn
Mențiune onorabilă 2

Remiză

Probleme

SELECȚIONĂRI

A) Cu ocazia concursului anual organizat de Federația de specialitate olandeză, compozitorul sovietic V. Rudenko a reușit un tur de forță excepțional, cucerind primele două locuri atât la 2 mutări cât și la 3 mutări! În problema de față putem admira un splendid Zagoruko în 4 faze. În jocul aparent: 1... T:d5 (C:d5) 2.De2 (N:f5) mat. Curse: 1.Ce6² (Td4) T:d5 (C:d5) 2.Ce5 (C:e5) mat dar 1... f4!; 1.C:f5? T:d5 (C:d5) 2.D:e3 (Cd6) mat respinsă de 1...Cd7!; Soluția 1.Cc6! T:d5 (C:d5) 2.Cg5 (Cd2) mat. Problema conține 11 mături diferite!

B) Renumitul compozitor englez (1891—1964) a fost unul din cei mai străluciți specialiști în domeniul problemelor în 3 mutări și a avut o contribuție deosebită la dezvoltarea șahului artistic pe al cărui tărâm a activat ca editor, scriitor și critic. În problema selecționată (a compus aproximativ 7000 de probleme) remarcăm realizarea în 4 variante a autointerferenței negre dintre damă și turn.

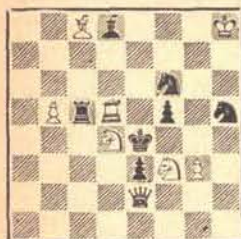
1. Ne6! (2f5) De8 (Dd7 Dc4 Db3) 2.Ng7 (Nf8 Cb2 Cc3) urmat de 3.Dh5 respectiv 3.Tg1 mat.

C) În lucrarea marelui compozitor italian, decedat acum un an, este excelent redată „blocada completă”. În poziția inițială 1... Cc6 (oriunde) 2.Dd4 mat 1...d5 (f5) 2.Cec5 (C:g5) mat. Soluția: 1.Ce5! (zugzwang) C:c5 (R:e5 d:e5 f:e5 d5f5) 2.Dd4 (De3 Cc5 C:g5 Te2 Tel) mat. O compoziție remarcabilă care desvăluie calitățile artistice și inspirația bogată a autorului ei.

D) Compozitorul bulgar a obținut un frumos succes dat fiind participarea selectă și problemele de un nivel ridicat prezentat la acest concurs. Iată soluția: 1.Tg1! (2.Da1) Rf2 2.Da1 e2 3.Da7 mat; 1...f2 (Rd2 d2) 2. Dh5+ (Da1 Db5+).

E) O lucrare mai puțin cunoscută a lui Pauly, comunicată de problemistul bucureștean Al. Nagy, ne oferă din nou ocazia să admirăm calitățile deosebite ale acestui titan al compoziției românești. Realizarea unui mat ajutor cu 5 jocuri aparente constituie o performanță excelentă dar exigentul Pauly a considerat necesar ca lucrarea să continue și... cele patru transformări posibile! Cu ajutorul acestei indicații prețioase veți găsi cu mai multă ușurință cele șase mături.

A. V. F. Rudenko
Premiul I
Ringtoernool, 1962

(8+7)

B. C. S. Kipping
Premiul I
British Chess Magazine
1939

(11+10)

C. O. Stocchi
Premiul I
Tid. för Schack, 1954

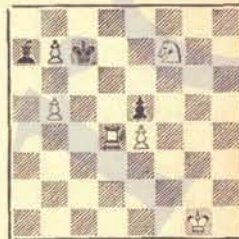
(7+11)

D. N. Dimitrov
Premiul I
De Waarheid, 1954

(3+6)

E. W. Pauly
Adevărul Literar și Artistic
1932

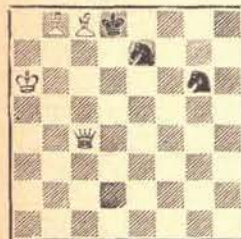
(7+3)

Ajutor 2 ♚
5 jocuri aparente!

Concursul nostru internațional 1966

Arbitri { — 2 mutări E. DOBRESCU
— 3 mutări E. RUSESCU
— mături ajutoare S. THAN

P. Kasceev
Zaporoje (U.R.S.S.)

1962

2 ♚

N. Lenja
Iasi (România)

1963

2 ♚

S. Balcu
Timișoara (România)

1964

2 ♚

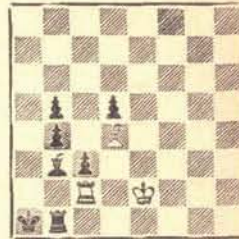
A. Oreshin
Saransk (U.R.S.S.)

1965

3 ♚

J. Kubecka
Ostrava (R. S. Cehoslovacia)

1966

Ajutor 2 ♚
(joc aparent)

IN LEGATURA CU CAMPIONATUL REPUBLICAN DE COMPOZIȚIE

Comisia de compoziție din cadrul F.R. Șah anunță pe această cale reorganizarea campionatului republican de compoziție. Totodată face cunoscut că ediția 1964—65 a campionatului este anulată din cauza numărului cu totul insuficient de lucrări trimise de participanți.

Campionatul se va desfășura din doi în doi ani, începând cu anul 1966 și va cuprinde patru secții: probleme în 2 mutări, probleme în 3 mutări, studii și probleme fectice (mături ajutoare). Concursul va avea ca bază lucrări cu temă liberă care au fost publicate de autorii lor în diverse reviste în cursul anilor 1964 și 1965. Fiecare autor poate trimite cel mult 3 lucrări pentru fiecare secție. Se precizează că între cele 3 lucrări participante la câte o secție poate figura numai o singură lucrare inedită.

Sint excluse lucrările care au participat la ediția precedentă a campionatului republican.

Următoarea ediție a campionatului va avea loc în anul 1968, potrivit aceluiași criterii.

Pentru ediția 1966, termenul de trimitere a lucrărilor este 30 iunie 1966. Adresa: Federația Română de Șah, comisia de probleme și studii, str. Vasile Conta 16, București.

În vederea asigurării unei depline obiectivități a arbitrajului, la toate cele 4 secții ale campionatului vor funcționa arbitri din străinătate, aleși de F.R. Șah prin comisia de specialitate.

Sportivilor clasafi pe primul loc li se va acorda titlul de campion republican pe anii 1964—65.

CONCURSUL SINTETIC nr. 6

La acest concurs au participat 13 concurenți. Poziții corecte, corespunzătoare varianțelor date, au realizat: B. Săvulescu, T. Mihai, V. Stoica, C. Albișoru și Bratovoiu. Firișescu D. a indicat poziția după efectuarea cheii și a omis posibilitatea Td3 mat. O mare parte din participanți au prezentat probleme în care în poziția inițială există un contrașah fără răspuns de mat, respectiv Nf8+ sau Df8+ (Drăgoescu R., Paraschiv C., Sapira B., Cazacu G., C. Albișoru, Vigh L.). În problemele lui Gh. Ardeleanu și Cazacu G. există de asemenea un defect grav de construcție, amenințarea dublă e3 și Ce6 mat. În general pozițiile prezentate nu s-au apropiat de model deoarece nici unul din participanți nu a sesizat posibilitatea ca matul pe e6 (după 1...Tf5 și 1...T:f7) să fie dat de doi cai diferiți și implicit rostul mutării

1...T:f7 care leagă unul din cai. Omiterea, din partea redacției, a variantei 1...c2 2.Da1 mat care justifică prezența unor piese, care de fapt nu participă la jocul tematic principal, nu constituie o piedică pentru participanți de a ghici, cu mai multă perseverență, rostul deplasărilor determinate ale turnului negru și legat de aceasta prezența absolut obligatorie a unui nebul alb la g6.

Iată conținutul problemei date: A. Ellerman, Pr. 1. British Chess Magazine, 1946: Alb: Ra7, Dg1, Te8, Th3, Nh2, Ng6, Ce7, Ce4, p. h3, b4, c4, c2, f7 (13 piese); Negru: Rd4, Dh6, Td2, Tf4, Ng2, Nh8, Cf2, Ch1, p.a6 c3, g4, h5 (12 piese).

★

În cadrul concursului sintetic nr. 7 se va construi o problemă în 2 mutări cu următorul

conținut: 1.Na2! (2.N:d6 mat) Nf4 (Tf4, Ne7 Ce5, d5, De5, Tg6) 2.Td5 (Te4, Tg4, Tf4, Te4, c8D, Te2) mat. Fiecare participant va trimite o singură lucrare. Câștigătorii vor fi premiați cu reviste străine. Termen 2 luni de la apariție.

DEZLEGĂRI

1894 — St. Lambă. Joc ap. 1...f4 (d4) 2. Dh7 (D:b7) mat. Soluția: 1.Dc3! (2.D:c3) f4 (d4) 2.Cg5 (N:b7) mat.

1895 — D. Szilagyi 1.T:f5! (2.Tc5) Cge5 (Cf5 Te5) 2.Dd5 (Dd6 Dd7) mat. Tema dușurilor evitate.

1896 — T. Amirov: intenția autorului 1. Dh7! dubla soluție 1.e4+

1897 — A. Placa: 1.Nb5! (2.D:a4) T:d5 (N:d5) 2.Df8+ (Cd4) La 1.Nc4? Ne4!

1898 — V. Melnicenko: 1.Dg7! (2.D:h8+) Th5 (Th4 Th2) 2.g4+ (g3+ Cg3+)

1899 — B. Săvulescu: Intenția autorului: 1.e4 (2.Ce4+) dar se rezolvă în 3 mutări prin manevra 1.Ce4+ Rd7 2.C:c5+ Rd6 3.C:b7+ Rd7 4.N:c6+ și 5.Tg8 mat.

1900 — F. Palla și C. D. Soreanu: a) 1. Ne4 Ta5+ 2.Rd4 Cf5; b) 1.Nb5 Ta6 2.Db4 Ce6; Poziții econ.

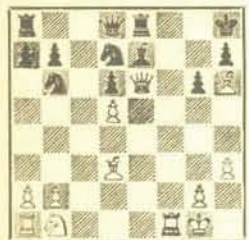
1901 — N. Ivanovski: 1.d4+ Cd5 2.e5+ Ce7 3.Nc7 Cf5 4.d3 Ng2 mat. Problema admite însă și alte soluții: 1.Re5 Ce6 2.d4 Ng2 3.b5 C:d8 4.e6 Cf7; sau 1.Te5 Nb5 2.Re5 Na4 3.Rd6 Rf5 4.h4 Ce8;

1902 — M. Marisko: a) 1.Re4 Cf4 2.e:f4 De6; b) 1.e4 De5 2.f:e2 Dg3;

1903 — M. Millyniemi: 1.T:f4 Ce2 2.Rf3 Ng3 3.Ce3 Rh2 4.Tg4 Cg1 mat; În această excelentă problemă trei figuri negre și trei albe își schimbă reciproc locurile!

Combinatii, partide scurte

Şuta - Demian
Campionatul României
prin corespondenţă 1965-1967

11. Cum continuă albul atacul?

Mikenas - Bronstein
Campionatul U.R.S.S.
1965

12. Negrul la mutare...

Suetin - Ujtelky
Copenhaga
1965

13. Albul la mutare...

Hort - Kovacs
Sinaia
1965

14. Ce jucăţi cu negrul?

Bang - Villadsen
Danemarca
1965

15. Albul la mutare...

104. **APARAREA NIMZOVICI**
Kuzmin Keres
Campionatul U.R.S.S. 1965

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nc6 4.a3 Nc3+ 5.bxc3 c5 6.f3 (Des jucată în ultimul timp, această mutare dă bune perspective albului. Şi totuşi...) 6...d5 7.cxd5 Cd5 8.dxc5 f5 9.e4 fxe4 10.Dc2 (Cu convingerea probabil că negrul va bate la f3 şi calul din g1 se va dezvolta mai uşor) 10...e3! (Negrul apreciază just poziţia şi evită varianta 10...e:f3 11.C:f3 Da5 12.Nd3, favorabilă albului) 11.g3? (O încercare insuficient fondată, pe care Keres o va sancţiona drastic. Este adevărat însă că dezvoltarea flancului regelui alb nu e tocmai uşoară) 11...Cd7 12.Nd3 Df6 13.Nb2 C:c5 14.N:h7 Ce7! 15.e4 e5 16.f4 (Desigur, continuarea aceasta este ispititoare, dar era mai bine 16.Ne4, după care negrul nu ar mai fi putut juca mutarea din partidă) 16...De6! 17.Nc5 Ng4!! (Spulberă toate iluziile albului care spera că după 17...D:h1 18.Ng6+ şi rocadea mare să mai complice jocul. Vezi diagrama).

18.Cf3 (Albul putea să cedeze acum linişt, pentru că nu se mai vede nici o posibilitate de apărare) 18...D:f5 19.Ng6+ C:g6 20.D:g6+ Rd8 şi albul a cedat.

APARAREA SICILIANA
Pietzsch Bobotov
Leipzig 1965

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 cxd4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 a6 6.Ng5 e6 7.f4 h6 (La un joc mai interesant duce 7...Dh6, cu complicaţii mari pentru ambele părţi. Vezi articolul teoretic din acest număr al revistei) 8.Nh4 Ne7 9.Df3 De7 10.0-0 Cbd7 11.Ne2 g5 (Negrul sacrifică un pion, cu speranţa de a-şi activa figurile uşoare. Compensatia nu va fi însă suficientă)

12.fg5 Ce5 13.De3 Gf4 14.Dd2 hg5 15.Ng5 Cf2 16.Gdh5! (O surpriză, care îl aluce pe regele negru rămas în centrul tablei, în poziţie dificilă. Nu merge 16...a:b5 din cauza 17.N:h5+ şi dacă 17...Nd7, atunci 18.N:c7 N:b5 19.N:d6. Dacă 18...R:e7 urmează 19.D:f2. Vezi diagrama).

16...Dd8 17.C:d6+! Rf8 (Calul nu poate fi luat: 17...D:d6 18.D:d6 N:d6 19.T:d6 cu ameninţarea de mat la d8) 18.N:e7 D:c7 19.Df4 C:h1 20.D:c5 16 21.Tf1 Rg8 22.T:f6 Th7 23.Tg6+ şi negrul a cedat. La 23...Tg7 urmează decisiv 24.Cf5!

106. **INDIANA DAMEI**
Langeweg Bobotov
Beverwijk 1966

1.d4 Cf6 3.e4 e6 3.Cf3 b6 4.e3 Nb7 5.Nd3 Ne7 6.0-0 0-0 b5 d5 8.Nb2 c5 9.Cc3 Ce6 10.Tc1 c:d4 11.e:d4 Te8 12.De2 Cb4 (Nu merge 12...a:d4 13.b:c4 Ca4 14.Ca4 D:d4 din cauza 15.Cd5! De5 16.N:f6! g:f6 17.Dg4+ cu atac de mat) 13.Nb1 d:c4 14.b:c4 Na6 (O poziţie curioasă; negrul nu poate juca 14...N:f3, pentru a lua pionul „c” sau „d”, cu toată situaţia lor aparent precară, de exemplu: 15.D:f3 T:c4 16.d5! sau 15.g:f3 D:d4 16.Ce4! în ambele cazuri cu joc bun pentru alb. Vezi diagrama).

15.Ce4 Cd5 16.C:h6+ Cf6 17.Ce5 Nb7 18.Tfd1 Te8 19.Te3 Nf8 20.Nc2! (Nehuul a fost adus pe un cimp de unde va putea repede interveni pe diagonala a4-e8) 20...De7 21.Th3 g6 22.Na4 Te8 23.d3 (Ameninţă C:g6) 23...Ng7 24.d:c6 f:c6? (Greşeala decisivă: cu 24...Td1+ 25.D:d1 f:c6 26.Td3, albul deşi este în avantaj, ar mai fi avut probleme de rezolvat) 25.Cd7 e5 26.N:c5 Te8 27.Te3 şi negrul a cedat.

107. **APARAREA SICILIANA**
Gurgenidze Dîndjiaşvili
Tbilisi 1965

1.e4 c5 2.Cf3 Ce6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ng5 a6 7.Ne2 Ne7 8.Ch3 a6 9.Dd2 b5 10.a3 Nb7 11.Td1 Ca5? (O mutare evident slabă, după care ini-

tiativa albului se desfăşoară aproape nestingherit) 12.Ca5 Da5 13.c5! (Vezi diagrama).

13...b4 (Se vede relativ uşor că nu merge 13...a:c5 din cauza 14.N:f6 Td8 15.D:d8+!) 14.a:b4 D:c5 15.f4 Df5 16.g4! Ce4 (Altfel se pierde dama) 17.g:f5 C:d2 18.R:d2! (Pentru a relua la h1 cu turnul) 18...Ng5 19.f:g5 N:h1 20.T:h1 h6 21.g6 şi negrul a cedat.

APARAREA SICILIANA
Schmid Höhenberger
R.F.G. 1965

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 e6 6.g4 (O mutare îndrăznească în această fază a partidei, deşi se utilizează destul de des) 6...Ne7 7.g5 Cf7 8.Nc3 a6 9.a4 Ce6 10.Tg1 Cde5! 11.h4 (Mai bine decît direct 11.f4, pentru că la 11...Cg6 12.f5 calul poate reveni la e5) 11...Cb4! 12.a5 Nd7? (O primă greşeală, în urma căreia negrul rămîne în poziţie dificilă. Cu 12...d5 jocul ar fi devenit aproximativ egal)

13.f4 Cc6 14.Cb3 d5 15.Ng2 d:c4 16.N:e4 Dc7 17.Df3 Te8 18.Nb6 Db8 19.0-0-0 Nd6 20.Rb1 0-0 21.N:h7+! R:h7 22.Ce4! şi negrul a cedat. Încercarea de a para Cf6+ se soldează cu pierdere materiale grave, iar la 22...Cd5 21.Dh5+Rg8 24.T:d5 şi plasa de mat se încheie repede.

SOLUŢIILE COMBINAŢIILOR

11. Pasivitatea aproape totală a figurilor negre dă albului posibilitatea să încheie scurt partida. A urmat: 1.Ng7+! R:g7 2.Tf7+! şi negrul a cedat. La 2...Rh8 3.T:h7+! şi mat în două mutări. Dacă 2...Rh6 3.T:h7+ Rg5 şi plasa de mat nu mai poate fi evitată.

12. Slăbiciunea primei orizontale asigură victoria imediată a negrului: 1...T:a3!! şi albul s-a recunoscut învins. Dublul atac asupra damei şi asupra turnului din a1, cu mat inevitabil, nu poate fi parat.

13. Din cauza coloanei „g” deschisă, poziţia negrului se desprindă cu uşurinţă. S-a jucat: 1.Tg1! De8 (Singura apărare: la 1...f:c5 2.Tg7+! R:g7 3.f:c5 şi negrul este pierdut) 2.Dh4 Cf5 (Nici acum calul nu poate fi luat) 3.N:f5 e:d5 4.Tg6 Rh7 5.Dg3 Nf8 6.Tg1 şi negrul a cedat, pentru

că nu mai poate para matul: 6...Ne6 7.Tg7+ Rh8 8.Tg8+ Rh7 9.Dg7+ şi mat la mutarea următoare.

14. Figurile negre sînt ceva mai active. Pentru a deschide mai repede diagonala c8-h3, hotărîtoare pentru soarta partidei, negrul recurge la un frumos sacrificiu de calitate: 1...T:f5! 2.e:f5 D:f5 3.C:f4 e4! (Foarte bine: acum se deschide şi diagonala b8-h2) 4.f3 D:f4+ 5.N:f3+ Rg1 6.De3+ şi albul a cedat.

15. Cu calitatea în plus, albul stă desigur mai bine, dar pentru moment poziţia damei sale nu este suficient de sigură. O combinaţie simplă rezolvă repede situaţia: 1.D:e4! (Un sacrificiu logic, permis de slăbiciunea orizontalei a 8-a, pe care albul poate acţiona imediat) 1...d:e4 2.T:d7 Nf6 3.Nb6 şi albul a câştigat.